

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Autor práce:	Marcela Častulíková
Studijní obor:	Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia:	kombinovaná
Vedoucí práce:	JUDr. Ondřej Šoka
Katedra:	právních oborů a bezpečnostních studií

2009

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna ke studijním účelům.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Ondřeji Šokovi, za rady, připomínky a metodické vedení práce.

Obsah

ÚVOD	8
1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	9
1.1 Co je integrovaný záchranný systém	9
1.2 Historický vývoj integrovaného záchranného systému	10
1.3 Základní pojmy	11
1.3.1 Záchrané a likvidační práce	11
1.3.2 Mimořádná událost	12
2 SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU, ÚKOLY A POSTAVENÍ	13
2.1 Úkoly a postavení základních složek integrovaného záchranného systému	14
2.1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky	15
2.1.2 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany	15
2.1.3 Policie České republiky	18
2.1.4 Zdravotnická záchranná služba	19
2.2 Úkoly a postavení ostatních složek integrovaného záchranného systému	20
2.2.1 Armáda České republiky	20
2.2.2 Český červený kříž	21
2.2.3 Svaz záchranných brigád kynologů České republiky	22
2.2.4 Vodní záchranná služba	22
3 LEGISLATIVA	23
3.1 Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému	23
3.2 Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému	23
3.3 Zákon 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky	24
3.4 Zákon 283/1991 Sb. o Policii České republiky	24
3.5 Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky č. 434/1992 Sb. o zdravotnické záchranné službě	24
3.6 Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně	25
3.7 Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany	25

3.8	Ostatní normy	25
3.9	Nariadení vlády, kraje, Vyhlášky obcí	26
3.10	Fungování zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení	27
4	POSTAVENÍ A ÚKOLY PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSOB V RÁMCI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU	29
4.1	Povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob	29
4.2	Povinnosti fyzických osob	29
5	OPATŘENÍ V RÁMCI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU	31
5.1	Dokumentace IZS	31
5.1.1	Havarijní plány	31
5.1.2	Dohody o poskytnutí pomoci	32
5.1.3	Dokumentace o společném zásahu	33
5.1.4	Typové činnosti složek	34
5.1.5	Poplachové plány	35
6	KOMUNIKACE SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU	36
6.1	Analogové radiové sítě	37
6.2	Digitální radiová síť PEGAS	37
6.3	Hromadné informační prostředky	37
6.4	Systém varování a vyrozumění	37
6.4.1	Varování	38
6.4.2	Vyrozumění	38
7	OPERAČNÍ A INFORMAČNÍ STŘEDISKO INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU	40
7.1	Úkoly operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému	40
7.2	Operační a informační střediska IZS jsou povinna a oprávněna	41
7.3	Předávané informace mezi krizovými štáby krajů a obcí a	

na operační střediska integrovaného záchranného systému	41
7.4 Tísňové volání	42
7.4.1 Jednotné evropské číslo tísňového volání	43
7.4.2 Spolupráce složek integrovaného záchranného systému při tísňovém volání	44
8 ORGANIZACE A KOORDINACE ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÍCH PRACÍ	45
8.1 Taktické řízení	45
8.1.1 Stupně poplachů	45
8.1.2 Velitel zásahu je v místě provádění záchranných a likvidačních prací oprávněn	46
8.1.3 Postavení a úkoly vedoucích složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu	47
8.1.4 Štáb velitele zásahu	47
8.1.5 Součinnost složek při zásahu	48
8.2 Operační řízení	49
8.3 Strategické řízení	49
9 HAVARIJNÍ PLÁNOVÁNÍ	51
9.1 Havarijní plán	51
9.1.1 Havarijní plán kraje	52
10 LIKVIDACE MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ VELKÉHO ROZSAHU V RÁMCI IZS	55
10.1 Povodně a zátopy	55
10.1.1 Povodně 1997	55
10.1.2 Povodně 1998	55
10.1.3 Povodně 2002	56
10.1.4 Povodně 2006	57
10.2 Atmosférické poruchy – silný vítr, vichřice, orkán	57
10.2.1 Orkán Kyrill 2007	57
10.2.2 Vichřice Emma 2008	57

10.3 Dopravní nehody	58
10.3.1 Železniční nehoda ve Studénce, okr. Nový Jičín, 8. srpna 2008	58
10.4 Požáry	58
10.4.1 Požár rašeliny a lesního porostu Hrdlořezy u Nových Hradů 13.-21.8. 2003 Jihočeský kraj	59
10.4.2 Požár prodejního velkoskladu – tržnice SAPARIA, Praha 4-6. 11. 2008	59
ZÁVĚR	60
SEZNAM POUŽITÉ LITERATRY	62
SEZNAM ZKRATEK	64
ABSTRAKT	65
ABSTRACT	66

ÚVOD

Česká republika je zemí s vysoce rozvinutým průmyslem, zemědělstvím, dopravou, na jejím území je rozmístěna řada průmyslových zón, dopravních uzlů, produktovodů, četných chemických a jiných objektů, které vyrábějí, spotřebovávají toxické, výbušné, hořlavé a jiné chemikálie a další nebezpečné látky. To vše vytváří rizika. Nelze proto vyloučit vznik mimořádných situací. Myslím tím zvláštní situace, jako je živelní katastrofa, ekologická katastrofa, provozní havárie s únikem nebezpečných škodlivin nebo velká dopravní nehoda. Následků a zbytečných ztrát se můžeme vyvarovat jen tím, když se na možné mimořádné situace připravíme a budeme se snažit jim předcházet.

Z potřeby společného postupu při likvidaci událostí různého druhu vzniká integrovaný záchranný systém, jehož vznikem, fungováním a významem v systému ochrany obyvatel ohrožených různými druhy mimořádných událostí se v této práci zabývám.

1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

1.1 Co je integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (dále IZS) je efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací a při přípravě na mimořádné události. Tak, aby stručně řečeno, *nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel.*¹

Za integrovaný záchranný systém se považuje podle zákona o integrovaném záchranném systému koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.² K jeho využití dochází při přípravě na mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma nebo více složkami³.

Integrovaným záchranným systémem je naplňováno ústavní právo občana na pomoc při ohrožení zdraví nebo života. Jak vyplývá z Listiny základních práv a svobod, která je nedílnou součástí ústavního pořádku ČR, kde je v čl. 6 uvedeno: *Každý má právo na život. Lidský život je hoděn ochrany...*

Fungování integrovaného záchranného systému je součástí zajištění vnitřní bezpečnosti státu, podle zákona 110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR, kdy jednotlivé složky musí být schopny profesionálně reagovat a v součinnosti s dalšími subjekty účinně zasáhnout v případě mimořádné události či krizové situace způsobené teroristickými útoky, živelnými a ekologickými pohromami, průmyslovými haváriemi, nehodami a dalším nebezpečím, které ohrožuje životy, zdraví, majetek, životní prostředí vnitřní bezpečnosti či veřejný pořádek České republiky.⁴

Integrovaný záchranný systém je systém práce s nástroji spolupráce a modelovými postupy součinnosti tzv. typovými činnostmi, prostřednictvím kterých dochází k plánované souhře a nácvičku pro jeho fungování. Můžeme ho také charakterizovat jako prostředek součinnosti územních orgánů veřejné správy a složek při provádění záchranných a likvidačních prací.⁵ Podrobnosti o těchto pracích jsou

---

¹ MVČR. *Integrovaný záchranný systém* online. Aktualizace 18. 9. 2008 Dostupné na WWW: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-záchranný-systém.aspx>

² Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, § 2

³ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, § 3

⁴ Ministerstvo zahraničních věcí ČR. online. *Bezpečnostní strategie České republiky*. Praha 2003. Dostupný z WWW: <http://old.mzv.cz/www/mzv>

⁵ ŠENOVSKEJ, M., ADAMEC, V., HANUŠKA, Z. *Integrovaný záchranný systém*. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2005. s 8.

uvedeny v zákonu o integrovaném záchranném systému, který vymezuje použití ostatních složek, jejich působnost, působnost a pravomoc správních úřadů, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích.

1.2 Historický vývoj integrovaného záchranného systému

Rostoucí počet negativních událostí, katastrof, složitost a technická náročnost při jejich likvidaci daly podnět počátkem devadesátých let k úvahám o novém přístupu ke společnému efektivnímu řešení spolupráce při řešení mimořádných událostí. Začaly vznikat první návrhy na změnu, jak prohloubit systém spolupráce mezi jednotlivými organizacemi, mezi složkami, které se podílejí na záchranných a likvidačních pracích. Začaly vznikat myšlenky na součinnost, která vycházela z praktických zkušeností jednotlivých záchranných složek, které již do té doby byly nuceny vzájemně spolupracovat.

Spolupráce na místě zásahu základních i ostatních složek v nějaké formě existovala vždy. Jen nebyly vzájemné vztahy mezi záchrannými složkami jednoznačně právně definovány i když vyplývaly z kompetencí činností těchto složek a úkolů, pro které byly zřízeny a za které jsou zodpovědné. Odlišná pracovní náplň i pravomoci jednotlivých složek zakládaly nutnost určité koordinace postupů. Smyslem vzniku integrovaného záchranného systému nebylo vytvořit novou profesionální instituci ze všech zainteresovaných složek, protože to i tak nebylo možné. Cílem bylo vytvořit určitý právní institut spolupráce, na základě kterého by mohla koordinace jednotlivých složek při složitých haváriích, živelních pohromách nebo každodenních nehodách při záchranných a likvidačních pracích fungovat.

Proto byl vytvořen tento systém, který představoval soustředěný potenciál záchranných sil a prostředků, jehož cílem bylo účelovým a plošným využitím těchto sil a prostředků zachránit lidské životy, hmotné a duchovní statky společnosti a snížit následky při mimořádných situacích. Integrovaný záchranný systém měl zabezpečit ukončení bezprostředního vlivu mimořádné události či krizové situace na osoby a životní prostředí.

Prvním dokumentem, který se vztahuje k integrovanému záchrannému systému a závaznou směrnicí pro jeho výstavbu se stalo usnesení vlády ČR č. 246 ze dne 19. května 1993, kterým byly ve 13 bodech stanoveny hlavní zásady, jež se staly přílohou tohoto usnesení. Při tvorbě zásad integrovaného záchranného systému

a postavení jednotlivých složek v něm, se vycházelo z analýzy obecně závazných právních předpisů, které opravňují jednotlivé složky k činnosti, jejich odpovědnost za splnění úkolů při likvidaci havárií, reálného nasazení sil a prostředků a možnosti iniciace systému prostřednictvím zavedených telefonních linek tísňového volání.⁶

Zásady integrovaného systému byly postaveny na principech a zkušenostech ze spolupráce a dlouholeté dělby činností při záchraně životů a majetku mezi policií, požárními sbory a zdravotnickou záchrannou službou. Byl zde kladen velký důraz na samostatnost všech složek systému. Důvodem toho byla nutná hluboká odborná znalost problematiky činností, která je specifická pro danou složku systému a která nemůže být narušována zásahy do organizace a řízení. Nebylo dotčeno právní postavení jednotlivých složek a způsob financování. Přestože usnesení vlády nemá charakter právního předpisu, bylo významným mezníkem nejen pro vznik a fungování integrovaného záchranného systému, ale i pro činnost ústředních orgánů státní správy, tehdejších okresních úřadů a orgánů samosprávy při přípravě a řešení následků mimořádných událostí.

Do právního řádu ČR se problematika integrovaného záchranného systému dostala v důsledku rozsáhlých povodní v roce 1997 a 1998, kdy vznikala zkušenostmi z těchto povodní nutnost právně zabezpečit koordinaci při provádění záchranných prací jak pro jednotlivé složky, tak pro ostatní orgány podílející se na likvidaci mimořádné události.

Vzniká zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení, zákon č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Vzniká právně fungující Integrovaný záchranný systém, který tvoří základní pilíř při koordinaci činností a postupů jeho jednotlivých složek, při přípravě na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatel před a po dobu vyhlášení krizových stavů.

1.3 Základní pojmy

1.3.1 Záchranné a likvidační práce

Záchranné práce jsou činnosti, které slouží k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik, jež vznikají mimořádnou událostí, kdy dochází k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí. Záchrannými pracemi dochází k přerušení působení příčin, vznikajících působením mimořádných událostí.

---

⁶LINHART, P. *Některé otázky ochrany obyvatelstva*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2006. s.33.

Likvidační práce jsou činnosti, kterými dochází k odstranění následků způsobených touto událostí.

1.3.2 Mimořádná událost

V zákoně č. 239/2000 Sb. o IZS je definována mimořádná událost jako škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.⁷

Mimořádné události, při kterých je nutný zásah integrovaného záchranného systému lze rozdělit na:

- živelní pohromy (přívalové deště, záplavy a povodně – v letech 1997, 2002, 2006, vichřice a prudké větrné poryvy - orkán Kyrill v roce 2007, orkán Emma v roce 2008),
- havárie (výbuchy, požáry – tržnice SAPARIA v roce 2008, dopravní nehody - ve Studénce na Novojičínsku v roce 2008, úniky nebezpečných látek, protržení hrází a vodních děl, narušení energetických, inženýrských a technologických sítí),
- kombinované události (kombinace živelních pohrom a průmyslových havárií a s tím spojené negativní sociální jevy jako je zhářství, kriminalita, sabotáže, terorismus).

---

⁷ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, § 2

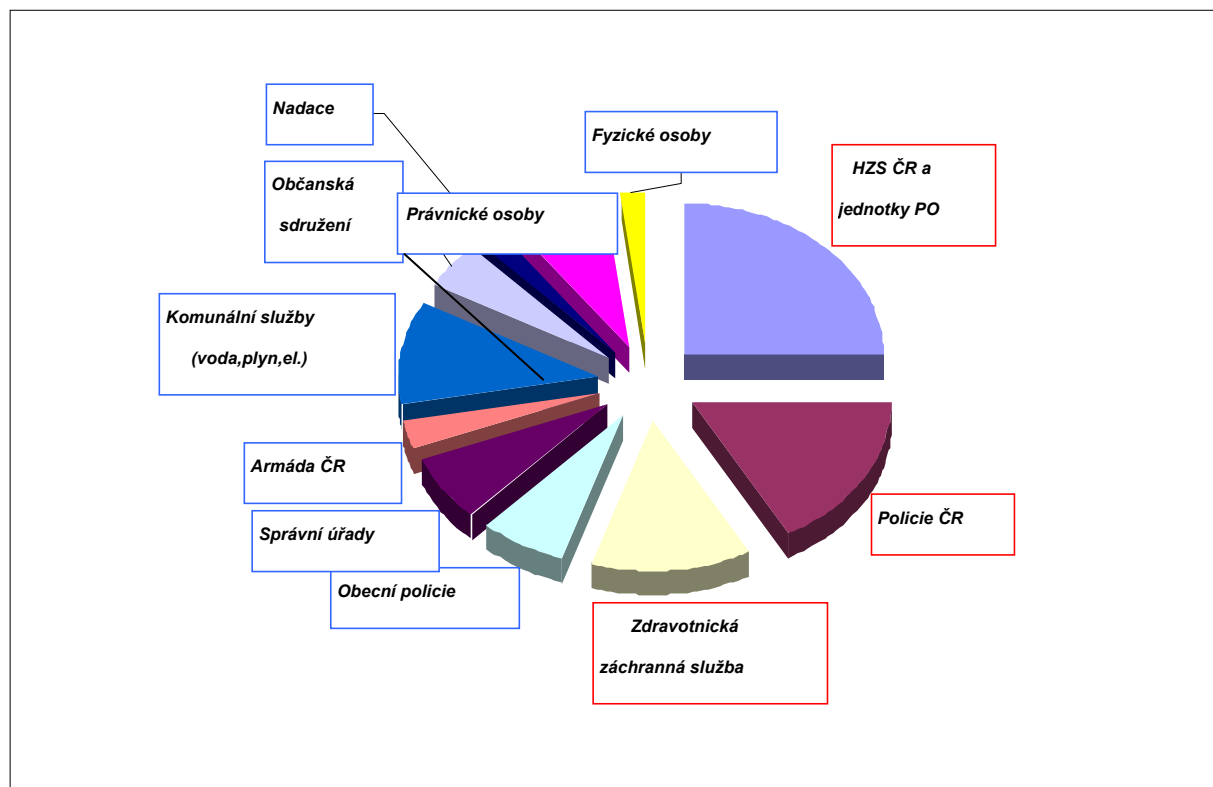
2 SLOŽKY INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU, ÚKOLY A POSTAVENÍ

Rozlišujeme základní složky a ostatní složky integrovaného záchranného systému jak znázorňuje graf č. 1.

Základní složky integrovaného záchranného systému jsou:

- Hasičský záchranný sbor České republiky (dále HZS)
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany
- Policie České republiky (dále Policie ČR)
- zdravotnická záchranná služba (dále ZZS).

Graf č. 1: Zastoupení základních a ostatních složek v Integrovaném záchranném systému

Ostatní složky integrovaného záchranného systému jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (Armáda České republiky, Hradní stráž),
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (městská a obecní policie, Vězeňská služba České republiky, justiční stráž, Bezpečnostní informační služba, Celní správa),

- ostatní záchranné sbory (Báňská záchranná služba, Horská služba České republiky, Letecká záchranná služba, Vodní záchranná služba, Speleologická záchranná služba),
- orgány ochrany veřejného zdraví (Ministerstvo zdravotnictví, Krajské hygienické stanice, Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra),
- havarijní pohotovostní odborné a jiné služby (komunální služby zajišťující odstraňování poruch vodovodního a kanalizačního řádu, havárií plynových rozvodů, elektrického proudu, odtahové služby, pohotovostní služby odstraňující poruchy výtahů, městské a technické služby měst a obcí, správy a údržby silnic, jednotlivá povodí, dopravní a přepravní služby, zámečnické služby, pohřební služby, spojovací a poštovní služby),
- zařízení civilní ochrany (zařízení pro zajištění evakuace, nouzového přežití, zásobování vodou, zabezpečení dekontaminace terénu, osob a oděvů),
- neziskové organizace a sdružení občanů, které se zabývají záchrannými a likvidačními pracemi (Český červený kříž, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Hasičské jednoty, Adra, Arkáda, Člověk v tísni, Lékaři bez hranic, Svaz záchranných brigád kynologů České republiky),
- odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování speciální péče obyvatelstvu,
- ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytující při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání,
- přizvané právnické a podnikající fyzické osoby (privátní lékaři, stavební organizace, veterinární orgány, privátní veterináři, úřad práce, odborné laboratoře, sklady základních potřeb, regionální rádio, statici, experti, odborníci, tlumočníci, řemeslníci).

2.1 Úkoly a postavení základních složek integrovaného záchranného systému

Základní složky integrovaného záchranného systému jsou páteří systému, každá z nich má specifické úkoly, ale společně zajišťují:

- nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události na tísňových telefonních linkách 150, 155, 158, 112,
- vyhodnocení mimořádné události pro zajištění potřebných sil a prostředků,
- neodkladný zásah v místě události.

2.1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

Postavení Hasičského záchranného sboru je stanoveno zákonem české národní rady č. 133/1985 Sb. o požární ochraně a zákonem č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů. Hasičský záchranný sbor je zřízen zákonem jako organizační složka státu, jeho základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, jak je uvedeno v zákoně č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky.⁸

Hasičský záchranný sbor ČR plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními předpisy na úseku:

- požární ochrany podle zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně,
- integrovaného záchranného systému podle zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, kdy zabezpečuje a usměrňuje činnost integrovaného záchranného systému, zpracovává poplachový plán IZS, plní funkci operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému, řídí výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí a služeb integrovaného záchranného systému,
- ochrany obyvatelstva podle Vyhlášky č. 380/2002 Sb. k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva,
- krizového řízení podle zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení, kdy zabezpečuje zpracování krizového plánu kraje, koordinuje pro účely krizového řízení sběr dat od územních správních úřadů a vytváří podmínky pro činnost krizového štábu kraje.

2.1.2 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany

Jednotkou požární ochrany se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami - hasiči, požární technikou - automobily a věcnými prostředky požární ochrany.⁹

V České republice jsou tyto jednotky požární ochrany:

- jednotka Hasičského záchranného sboru kraje, která je složena z příslušníků, určených k výkonu služby na stanicích Hasičského záchranného sboru kraje,

⁸ Zákon 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů § 1

⁹ MVČR. *Jednotky PO* online. Aktualizace 18. 9. 2008 Dostupné na WWW:

<http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-218325.aspx>

- jednotka Hasičského záchranného sboru podniku, která je složena ze zaměstnanců podniku, kteří vykonávají svou činnost jako své zaměstnání, v jihočeském kraji je to např. Jihočeské letiště České Budějovice a.s., ČEZ, a.s. Jaderná elektrárna Temelín nebo Čepro a.s.
- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, která je složena z členů, kteří nevykonávají činnost v jednotce jako své zaměstnání,
- jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku, která je složena z členů, zaměstnanců podniku, kteří nevykonávají činnost v jednotce jako své zaměstnání,
- vojenská hasičská jednotka, která má postavení jako jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku a patří pod ministerstvo obrany, v jihočeském kraji je to Vojenský hasičský záchranný sbor Boletice.

Podle územní působnosti jsou pro účely plošného pokrytí rozděleny jednotky požární ochrany (dále JPO) do šesti kategorií. Pro názornost rozložení jednotek požární ochrany uvádím v tabulce č. 1 rozložení JPO v Jihočeském kraji.

JPO I, JPO II, JPO III mají územní působnost přesahující katastrální území obce, ve které jsou jednotky dislokovány,

JPO IV, JPO V, JPO VI mají územní působnost omezenou na obec nebo objekt zřizovatele.

Tabulka č. 1 přehled jednotek požární ochrany na území Jihočeského kraje 2008

Území okresu Jihočeského kraje	JPO I	JPO II		JPO III		JPO IV	JPO V	JPO VI
		JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2			
České Budějovice	4	5	0	14	0	2	196	6
Český Krumlov	4	5	0	11	0	1	29	0
Jind.Hradec	3	1	4	11	2	0	142	12
Písek	2	3	0	10	1	0	119	3
Prachatice	2	2	2	11	0	0	95	0
Strakonice	3	3	1	10	1	2	140	1
Tábor	2	0	3	7	0	2	175	2
Celkem jednotek	20	19	10	74	4	7	896	24
		29		78				
Početní stavy jednotek	519	468		906		-	8145	-

Základní úkoly jednotek požární ochrany:

- hašení požárů,

- likvidace požárů,
- záchranné práce při mimořádných událostech a živelných pohromách, zajišťující omezení rizik a přerušování příčin mimořádných událostí.

Tabulka č. 2 Předurčenost jednotek požární ochrany Jihočeského kraje

Typ předurčenosti jednotky PO	Jednotka PO	Poznámka
Dopravní nehody	HZS Jčk PS České Budějovice	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
	HZS Jčk PS Tábor	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
	HZS Jčk PS Soběslav	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
	HZS Jčk PS Kaplice	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
	JSDHO Bechyně	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
	JSDHO Mladá Vožice	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
	JSDHO Vyšší Brod	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
	JSDHO Suchdol nad Lužnicí	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
	JSDHO Volary	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
	JSDHO Milovice	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
	JSDHO Milevsko	Pro silnice I.třídy a dálnice na území Jihočeského kraje
Chemické havárie	HZS Jčk PS České Budějovice	Pro území Jihočeského kraje, část kraje Vysočina a Plzeňského kraje
Velkoobjemové čerpání vody	HZS Jčk PS Jindřichův Hradec	Pro území ČR podle potřeby
Práce ve výškách a nad volnou hloubkou	HZS Jčk PS České Budějovice	Pro území daného okresu v Jčk.
	HZS Jčk PS Český Krumlov	Pro území daného okresu v Jčk.
	HZS Jčk PS Písek	Pro území daného okresu v Jčk.
	HZS Jčk PS Jindřichův Hradec	Pro území daného okresu v Jčk.
	HZS Jčk PS Prachatice	Pro území daného okresu v Jčk.
	HZS Jčk PS Strakonice	Pro území daného okresu v Jčk.
	HZS Jčk PS Tábor	Pro území daného okresu v Jčk.
Práce pod vodní hladinou	HZS Jčk PS České Budějovice	Pro území Jihočeského kraje, část kraje Vysočina a Plzeňského kraje
	HZS Jčk PS Český Krumlov	Pro území Jihočeského kraje, část kraje Vysočina a Plzeňského kraje
	HZS Jčk PS Písek	Pro území Jihočeského kraje, část kraje Vysočina a Plzeňského kraje
Dekontaminace osob	HZS Jčk PS České Budějovice	Pro území ČR podle potřeby
Dekontaminace techniky	HZS Jčk PS České Budějovice	Pro území ČR podle potřeby
Těžké technické havárie	HZS Jčk PS České Budějovice	Pro území Jihočeského kraje
Dopravní nehody - vyproštění vozidel	HZS Jčk PS České Budějovice	Pro území Jihočeského kraje
	HZS Jčk PS Český Krumlov	Pro území Jihočeského kraje
	HZS Jčk PS Tábor	Pro území Jihočeského kraje
	HZS Jčk PS Strakonice	Pro území Jihočeského kraje

Pro případný vznik mimořádné události je třeba tzv. plošným pokrytím zabezpečit území obce nebo podniku požadovaným množstvím sil a prostředků. Na základě toho je volena vnitřní organizace a vybavení jednotek požární ochrany včetně rozmístění jednotlivých druhů jednotek požární ochrany. Základní početní stavy a minimální vybavení vybranou požární technikou jednotek určuje Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. Některé jednotky požární ochrany jsou svým vybavením věcnými prostředky požární ochrany, personálním zajištěním a zaměřením školení a výcviku předurčeny pro provádění speciálních činností. Mluvíme o trvalé předurčenosti jednotek požární ochrany, která vyplývá z plošného pokrytí území jednotkami požární ochrany, havarijního plánu kraje, případně vnějšího havarijního plánu. Předurčenost jednotek může být jak znázorňuje tabulka č. 2 např. pro systém záchranných prací při dopravních nehodách, pro zásahy na chemické havárie, pro činnosti pod vodní hladinou, pro činnosti ve výškách a nad volnou hloubkou, pro dekontaminaci osob a techniky.

2.1.3 Policie ČR

Policie byla zřízena zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, jako jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky, který slouží veřejnosti, plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti v rozsahu vymezeném zákony, předpisy EU nebo mezinárodními smlouvami, jež jsou součástí právního řádu. Hlavním úkolem Policie je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti a plnit úkoly podle trestního řádu.¹⁰

Při plnění úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, s právníckými a fyzickými osobami, s mezinárodními organizacemi a policejními institucemi a s bezpečnostními sbory jiných států.

Úkolem Policie ČR v rámci integrovaného záchranného systému při vzniku mimořádné události, podle zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení, je zejména zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti dopravy k podpoře provádění záchranných a likvidačních prací.

Mezi hlavní úkoly Policie ČR při mimořádných událostech patří:

- uzávěra prostoru,
- řešení odklonu a regulace dopravy a zajištění přístupových cest pro zasahující jednotky,

---

¹⁰ Zákon 273/2008 o Policii ČR § 2

- šetření okolnosti vzniku mimořádné situace k objasnění příčin jejího vzniku,
- řešení ochrany a zabezpečení majetku nebo eliminace kriminální činnosti,
- podíl na varování, vyrozumění a poskytování tísňových informací obyvatelstvu,
- plnění úkolů podle pokynu velitele zásahu nebo řídicí složky IZS.

2.1.4 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba vznikla na základě Vyhlášky č. 434/1992 Sb. o záchranné službě. Usnesením vlády ČR č. 339/1990 je deklarováno, že stát zaručuje občanům neodkladnou pomoc v naléhavých případech. Pro systém integrovaného záchranného systému slouží zdravotnická záchranná služba jako základní článek poskytování přednemocniční zdravotní péče od přijetí tísňové zprávy až po předání postiženého do nemocniční péče, včetně jeho transportu. Základní právní normou ve zdravotnictví je zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů. Zdravotnická záchranná služba je určena zejména k ošetřování:

- osob ve stavu přímého ohrožení života,
- nemocných s potenciálním ohrožením životních funkcí, tzn. ti, u kterých by bez kvalifikovaného zásahu došlo ke zhoršení jejich zdravotního stavu,
- osob postižených náhlou intenzivní bolestí, kdy se jedná ne o ohrožující stav, ale o humánní přístup k ošetření trpícího pacienta,
- osob, jež svým jednáním mohou ohrožovat sebe nebo své okolí, kdy se jedná o psychicky nemocné nebo jedince, jejichž jednání je ovlivněno požitím alkoholu nebo drog.

Zařízení záchranné služby zřizuje kraj, který odpovídá za organizaci a zajištění činnosti záchranné služby ve svém územním obvodu. Každé krajské zařízení zdravotní záchranné služby je samostatným právním subjektem a jeho ředitel se zodpovídá svému zřizovateli. Řídicí složkou zdravotní záchranné služby jsou zdravotnická operační střediska aktivovaná tísňovou linkou 155. Síť zdravotnické záchranné služby dle Vyhlášky č. 434/1992 Sb. o záchranné službě je organizovaná tak, aby byla dostupnost péče a její poskytnutí do 15 minut od přijetí tísňové výzvy. Součástí systému zdravotnické záchranné služby je také letecká záchranná služba, která je určena pro nepřístupné přírodní terény nebo např. pro zásahy u dopravních nehod na dálnicích, které často bývají pro pozemní týmy zablokovány.

Ke koordinaci činnosti nezbytných k poskytování neodkladné zdravotní péče

při mimořádné události s hromadným postižením zdraví slouží traumatologický plán, který je součástí havarijního plánu IZS. Zdravotnická záchranná služba při hromadném postižení zdraví v důsledku mimořádné události zajišťuje poskytování přednemocniční péče při postižení úrazového charakteru nebo toxického charakteru.

Hlavní úkoly a cíle záchranné služby na místě mimořádné události:

- záchrana co největšího počtu raněných,
- prevence vzniku dalších poranění,
- zmírňování utrpení,
- spolupráce s ostatními složkami,
- předurčení cílových zdravotnických zařízení,
- aktivace dalších sil a prostředků,
- určování priorit léčení a transportu,
- vedení dokumentace.¹¹

2.2 Úkoly a postavení ostatních složek integrovaného záchranného systému

Začlenění ostatních složek do integrovaného záchranného systému je podmíněno uzavřením dohody o plánované pomoci na vyžádání s Hasičským záchranným sborem. Uzavřením této dohody dochází k začlenění složky do požárního poplachového plánu kraje, které se vydává jako Nařízení kraje. Z ostatních složek se počítá se zapojením místních havarijních služeb podle profese, lůžkových zdravotnických zařízení, občanských sdružení a dalších ostatních složek podle druhu negativní události. Zařazení složky v integrovaném záchranném systému se nemění její právní subjektivita, způsob řízení a organizace, ale složka se musí podřídit zásadám koordinace při společném zásahu.

2.2.1 Armáda České republiky

Armáda České republiky je hlavní složkou ozbrojených sil České republiky. Síly a prostředky Armády České republiky lze využít k posílení základních složek při likvidaci následků přírodních a jiných katastrof v případě, kde vzniklou situaci nelze základními složkami zvládnout. Na základě zákona č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách ČR, mohou být vojáci použiti k záchranným pracím pouze v případě, že jsou

---

¹¹ JURÁNEK, S., VLKOJAN, Z., *Příprava starostů obcí Jihomoravského kraje*. 2007, skriptum, Dostupný z WWW: <http://www.firebrno.cz/dokumenty-pro-starosty-obci>

ohroženy životy nebo zdraví lidí, značné majetkové hodnoty, životní prostředí nebo jiné chráněné zájmy. Využití Armády ČR při řešení mimořádných událostí je vázáno na součinnost s Ministerstvem obrany ČR, na základě součinnostní dohody o spolupráci uzavřené mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem obrany v roce 2003.

Armáda může být v souvislosti s nevojenskými ohroženími v rámci integrovaného záchranného systému podle zákona č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách ČR použita:

- k plnění úkolů Policie ČR při zajišťování ochrany státních hranic, k plnění úkolů služby pořádkové policie, ochranné služby, pokud nebudou síly a prostředky Policie ČR dostatečné k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti a to po dobu nezbytně nutnou,
- k záchranným pracem při pohromách nebo při jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí nebo k likvidaci následků pohromy,
- k leteckému monitorování pohromy a monitorování radiační a chemické situace,
- k odstraňování jiného hrozícího nebezpečí za použití speciální vojenské techniky,
- k plnění humanitárních úkolů civilní ochrany,
- k zabezpečení letecké zdravotnické dopravy,
- k zajištění letecké služby pátrání a záchrany,
- k zabezpečení letecké přepravy humanitární a zdravotnické pomoci.

Plánovanou pomoc na vyžádání při záchranných a likvidačních pracích poskytují vyčleněné síly a prostředky Armády ČR v souladu se zákonem č. 239/2000 Sb.

o integrovaném záchranném systému jako ostatní složka integrovaného záchranného systému.

2.2.2 Český červený kříž

Český červený kříž je humanitární občanské sdružení, které působí na celém území České republiky v oblasti humanitární, sociální a zdravotní. Ve smyslu Ženevských úmluv je pomocnou organizací vojenské zdravotní služby, která má *předcházet a zmírňovat utrpení, chránit zdraví a úctu k lidské bytosti*. Jeho postavení a hlavní úkoly jsou upraveny Zákonem č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži.

Plní zejména tyto úkoly:

- působí jako výlučně uznaná pomocná organizace vojenské zdravotnické služby,

- působí v oblasti civilní obrany a ochrany obyvatelstva a poskytuje pomoc v případech katastrof a jiných mimořádných událostí všem obětem bez rozdílu,
- poskytuje zdravotnické, záchranné, sociální a další humanitární služby,
- šíří znalost Ženevských úmluv,
- při plnění svých úkolů spolupracuje s orgány státní správy, samosprávy a institucemi v rámci svého poslání.¹²

2.2.3 Svaz záchranných brigád kynologů ČR

Jedním ze 7 kolektivních členů Českého červeného kříže je Svaz záchranných brigád kynologů ČR, což je společenská organizace, která se zabývá záchrannými pracemi pomocí speciálně vycvičených psů v nejrůznějším prostředí.

V zimních podmínkách jde převážně o hledání osob zapadlých ve sněhu nebo zavalených v lavině, v letním čase pak vyhledávání osob zatoulaných a ztracených v nepřístupných terénech. Nejmladším odvětvím záchranné kynologické činnosti, je vyhledávání utonulých osob pod vodní hladinou za pomoci člunů, na jejichž přídi leží pes a čicháním po hladině lokalizuje utonulého.¹³ Na tento speciální druh výcviku jsou zaměřeni v jižních Čechách. Těžiště záchranného výcviku psů však tvoří vyhledávání zavalených osob v sutinách nejrozmanitějšího druhu. Prohledávání zřícených rodinných domků po výbuchu plynu, sesutých staveb, likvidace nejrůznějších továrních havárií apod. Svaz při této činnosti úzce spolupracuje se složkami integrovaného záchranného systému.

2.2.4 Vodní záchranná služba

Vodní záchranná služba je samostatné občanské sdružení a kolektivní člen Českého červeného kříže. V rámci Integrovaného záchranného systému v součinnosti s Hasičským záchranným sborem ČR na základě podepsané smlouvy provádí členové Vodní záchranné služby záchranné práce při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech, zejména ve složitých podmínkách na vodní hladině.

¹² Český červený kříž. *Kdo jsme* on line. Poslední revize 2.5.2009. Dostupné z WWW: <http://www.cervenykriz.eu>

¹³ Svaz záchranných brigád kynologů ČR. *Představení organizace*. on line. Poslední revize 16.3.2009. Dostupné z WWW: <http://www.zachranari.cz>

3 LEGISLATIVA

Právní úprava oblasti integrovaného záchranného systému vychází přímo z některých ustanovení Zákona č. 1/1993 Sb. kterým je Ústava ČR, z Listiny základních práv a svobod (zákon č. 2/1993 Sb.) a z ústavního zákona č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky. Působnost v oblasti integrovaného záchranného systému je kompetenčním zákonem č. 2/1969 Sb. svěřena Ministerstvu vnitra, které je také gestorem právní úpravy integrovaného záchranného systému. Určující legislativu integrovaného záchranného systému představují:

3.1 Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému

je základním právním předpisem pro integrovaný záchranný systém. Vychází z usnesení vlády č. 246/1993 Sb., kterým byly stanoveny zásady integrovaného záchranného systému. Vymezuje existenci tohoto systému, stanoví jeho složky a jejich působnost. Dále vymezuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu – krizových stavů.¹⁴ Naopak zákon o integrovaném záchranném systému se nevztahuje na předcházení mimořádných událostí tzn. prevenci vzniku těchto událostí a na činnosti spojené s obnovou postiženého území.

3.2 Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému

je prováděcím dokumentem k zákonu o integrovaném záchranném systému.

Vyhláška stanoví:

- zásady koordinace při společném zásahu integrovaného záchranného systému,
- zásady spolupráce operačních středisek základních složek,
- podrobnosti o úkolech operačních a informačních středisek,
- způsob zpracování a obsah dokumentace integrovaného záchranného systému,
- stupně poplachů poplachového plánu,
- zásady, způsob zpracování, schvalování havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu,

---

¹⁴ Zákon 239/2000Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, § 1

- zásady způsobu krizové komunikace a spojení v integrovaném záchranném systému.

S problematikou integrovaného záchranného systému souvisí řada dalších legislativních dokumentů. Kromě jiných k nim patří:

3.3 Zákon č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky

zřizuje Hasičský záchranný sbor České republiky, jehož základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Hasičský záchranný sbor plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy. Při plnění svých úkolů spolupracuje se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, s mezinárodními organizacemi a zahraničními subjekty. Předmětem spolupráce je zejména stanovení práv a povinností při vzájemném poskytování pomoci a informací při mimořádných událostech, pokud tomu nebrání ustanovení jiných právních předpisů nebo povinnost mlčenlivosti.¹⁵

3.4 Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

zřizuje jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky Policii ČR, který plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti v rozsahu a způsobem stanoveným právními předpisy.¹⁶

3.5 Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky č. 434/1992 Sb. o zdravotnické záchranné službě

definuje odbornou přednemocniční neodkladnou péči s vyjmenováním stavů, při kterých se poskytuje, stanovuje základní úkoly a jejich nepřetržité zabezpečení, organizování a řízení prostřednictvím jednotného spojového systému, určuje síť zařízení a pracovišť s povinností zabezpečit dostupnost přednemocniční neodkladné péče a její poskytnutí do 15 minut od přijetí tísňové výzvy, určuje vnitřní členění, vybavení a vedení územních a okresních středisek, definuje úkoly zdravotnického operačního střediska, výjezdových skupin a letecké záchranné služby.

---

¹⁵ Zákon 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů, § 1

¹⁶ Zákon 283/1991 Sb. o Policii České republiky § 2

3.6 Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně

vytváří podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinnosti jednotek požární ochrany. V souladu s tímto zákonem je každý povinen počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířat a majetku. Při zdolávání požárů, živelních pohrom a jiných mimořádných událostí je povinen poskytovat přiměřenou osobní pomoc, nevystaví-li tím vážnému nebezpečí nebo ohrožení sebe nebo osoby blízké nebo nebrání-li mu v tom důležitá okolnost, a potřebnou věcnou pomoc.¹⁷

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně obsahuje také zmocnění k vydávání nařízení krajů, které stanovují poplachový plán kraje.

3.7 Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

je prováděcím a rozšiřujícím dokumentem k zákonu o Hasičském záchranném sboru, kde jsou řešeny otázky organizace Hasičského záchranného sboru jako je:

- plošné pokrytí území, označení vozidel, vnitřní organizace a vybavení jednotek požární ochrany,
- způsob zřizování, vnitřní organizace a vybavení jednotek požární ochrany,
- organizace řízení v jednotkách,
- podmínky akceschopnosti jednotek,
- zásady velení a činnosti hasičů při zásahu,
- činnost jednotek na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatel,
- požadavky na odbornou způsobilost,
- požadavky na způsob provádění, ověřování a osvědčování odborné přípravy,
- stanoví způsob prokazování oprávnění hasičů, náležitosti funkčních označení a náležitosti stejnokrojů.

3.8 Ostatní normy

V případě, že mimořádná událost má takové rozměry, že zmocnění daná zákonem č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a jinými zákony jako je

---

¹⁷ Zákon 133/1985 Sb. o požární ochraně § 1

zákon č. 128/2000 Sb. o obcích, zákon č. 129/2000 Sb. o krajích, zákon č. 238/2000 sb. o Hasičském záchranném sboru ČR, zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR a další zákony a vyhlášky nestačí k řešení mimořádných událostí, použijí orgány, které se zabývají mimořádnou událostí k řešení ustanovení zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení, zákon č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy nebo zákon č. 59/2006 o prevenci závažných havárií, způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky.

3.9 Nařízení vlády, kraje, Vyhlášky obcí

Dalšími právními předpisy upravujícími oblast integrovaného záchranného systému a řešení mimořádných událostí jsou dle zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně:

Nařízení vlády, které stanoví:

- druhy dokumentace požární ochrany krajů a obcí, jejich obsah a vedení,
- podmínky akceschopnosti jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí.

Nařízení krajů, které vydávají:

- požární poplachový plán kraje,

stanovují podmínky k zabezpečení:

- plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany,
- zdrojů vody k hašení požárů,
- požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru,
- požární ochrany v budovách zvláštního významu,
- požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob.

obecně závazné vyhlášky obcí, které vydávají:

- požární řád obce

stanovují podmínky k zabezpečení:

- požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.

Zmocnění k vydávání těchto nařízení obsahuje zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Tato konstrukce je zvolena proto, že zákon o integrovaném záchranném systému neobsahuje žádné zmocnění pro vydávání právních předpisů krajů nebo obcí.

3.10 Fungování zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení

Při mimořádných událostech většího charakteru, vyhlášením krizových stavů dochází k propojení zákonů č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení.

Zákon o integrovaném záchranném systému řeší působnosti, oprávnění a povinnosti složek, které přichází do styku s přípravou na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva. Pravidla, která jsou stanovená zákonem o integrovaném záchranném systému jsou však platná i v případech, kdy je vyhlášen některý z krizových stavů, podle zákona č. 240/2000 Sb. o krizových stavech, kterými jsou stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav.

Krizový zákon působí během fungování zákona o IZS, ale stanovuje působnost a pravomoc orgánů, právnických a fyzických osob při krizové situaci, pro jejíž zvládnutí nestačí běžná opatření prováděná správními úřady a bezpečnostními složkami ale je potřeba použít nadstandardní zdroje, síly a prostředky a aplikovat právní opatření, tj. vyhlásit některý z krizových stavů.¹⁸

V čem se od sebe liší mimořádná událost a krizová situace neboli použití zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení?

Mimořádná událost je definována v počáteční fázi vzniku nenadálé události, kdy je nastalá situace zvládnutelná použitím dostupných sil a prostředků během několika hodin nebo u složitějších zásahů během několika dní v rámci standardní úrovně činností běžnými postupy a prostředky jednotlivých složek IZS. Řízení zásahu provádí v součinnosti základních složek velitel Hasičského záchranného sboru a o zvládnutí mimořádné události je rozhodováno samotným integrovaným záchranným systémem.

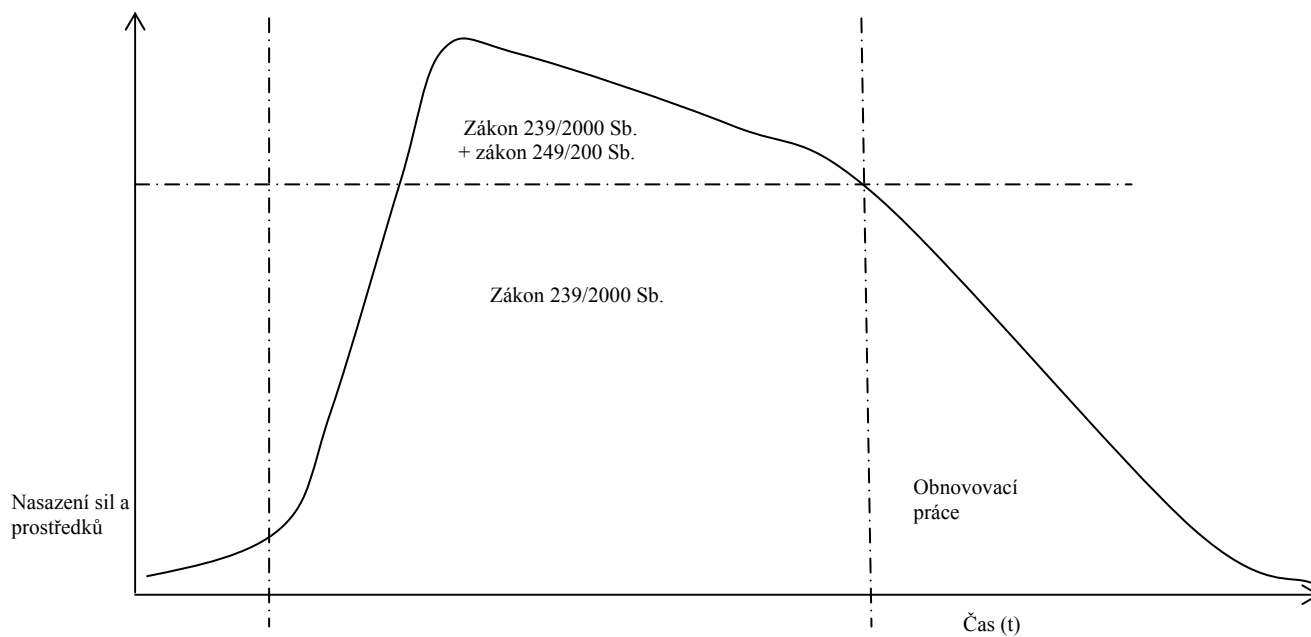
Krizová situace je řešena v případech, kdy nelze mimořádnou situaci zvládnout dostupnými prostředky a v krátkém čase a je třeba použít mimořádných opatření. Po vyhlášení některého z krizových stavů, v případě živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie v tu chvíli, kdy nelze odvrátit ohrožení běžnou činností složek integrovaného záchranného systému se složky stávají nástrojem krizového štábu,

---

¹⁸ PROCHÁZKOVÁ, D. *Bezpečnost lidského systému*. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2007. str.10

řízeným hejtmanem, který přebírá koordinaci při řešení mimořádné situace. Graf č. 2 znázorňuje propojení zákona č. 239/2000 Sb. o IZS a nadstavbové působení zákona č. 240/2000 Sb.

Graf č. 2 Fungování zákona 239/2000 Sb. a 240/2000 Sb. v době působení mimořádné události.

4 POSTAVENÍ A ÚKOLY PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSOB V RÁMCI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

Fyzické a právnické osoby můžeme vnímat jako:

- skupiny, kterým pomoc integrovaný záchranný systém poskytuje, v případech nezaviněných mimořádných událostí,
- skupiny, které poskytují osobní a věcnou pomoc na vyžádání na základě uzavřené dohody o plánované pomoci,
- původce mimořádné události, při havárii, kterými mohou být vlastníci, správci nebo uživatelé zařízení budov, látek nebo odpadů při průmyslové havárii.

4.1 Povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob

jsou dvojího charakteru:

- aktivní, což se především týká jejich účasti při zásahu v případě uzavření Dohody o plánované pomoci a v případě zahrnutí do havarijního plánu plnění ochranných povinností vůči svým zaměstnancům, kteří jsou dotčeni mimořádnou událostí,
- pasivní povinností, což může být strpění různých omezení, která jsou vázána k oblasti ochrany obyvatelstva např. evakuaci, majetková omezení, strpění vstupu na své pozemky nebo do objektů na výzvu velitele zásahu a poskytování údajů pro plánovací účely, v případě zařazení do havarijních plánů.

Na základě objektivní odpovědnosti za majetek má původce havárie vedle povinností shodných jako právnická osoba zařazená v havarijním plánu kraje tzn. povinnosti vůči svým zaměstnancům především povinnost:

- provádět záchranné a likvidační práce,
- spolupracovat při odstraňování následků havárie,
- uhradit orgánům veřejné správy a složkám integrovaného záchranného systému, náklady spojené s těmito činnostmi.

4.2 Povinnosti fyzických osob

Fyzické osoby mají ze zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a v souvislosti s přípravou na mimořádné události tyto povinnosti:

- strpět různá omezení, např. evakuaci, vstup na svou nemovitost, pokud jsou zde prováděny záchranné nebo likvidační práce,
- poskytnout osobní nebo věcnou pomoc,
- poskytnout veliteli zásahu informace o důležitých skutečnostech,
- strpět umístění zařízení systému varování a vyrozumění.

Tyto povinnosti může osoba odmítnout ze standardních důvodů, což může být vážné osobní ohrožení, mohou to být nezletilé děti, starší lidé, těhotné ženy, zdravotně postižení nebo vrcholní politici.

5 OPATŘENÍ V RÁMCI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

Pro přípravu na mimořádné události a jejich úspěšné řešení je třeba zpracování dokumentace integrovaného záchranného systému, odborná příprava a její prověřování, ale i opatření v oblasti krizové komunikace, zveřejňování tísňových informací, náklady spojené s realizací osobní a věcné pomoci ze strany právnických a fyzických osob. Dále sem patří kontrolní činnost příslušných orgánů integrovaného záchranného systému a možnosti pokutování při neplnění ustanovení zákona o IZS.¹⁹

5.1 Dokumentace IZS

- havarijní plány kraje a vnější havarijní plány,
- dohody o poskytnutí pomoci,
- dohody o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání,
- dokumentace o společných záchranných a likvidačních pracích a jejich statistické přehledy,
- dokumentace o společných školeních, instruktážích a cvičení složek,
- typové činnosti složek při společném zásahu,
- územně příslušný poplachový plán.

5.1.1 Havarijní plány

Havarijní plán je základním dokumentem kraje pro řešení mimořádných situací v případě živelních pohrom, havárií způsobených činnostmi člověka nebo jiných nebezpečí, které ohrožují životy, zdraví a majetkové hodnoty nebo životní prostředí. Je to účelový dokument, který představuje souhrn opatření k provádění záchranných a likvidačních prací k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení ohrožení vzniklých mimořádných událostí a k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.²⁰

havarijní plány krajů členíme:

- vnější havarijní plány, které jsou zpracovávány pro oblasti kolem objektů, pro území v tzv. zóně havarijního plánování (Vnější havarijní plán Jaderné elektrárny Temelín)
- vnitřní havarijní plány, které jsou zpracovávány pro objekt, který je nositelem nebezpečí vzniku havárie, (pro objekty zařazeného do skupiny B na základě

¹⁹ŠENOVSKÝ, M., ADAMEC, V., HANUŠKA, Z. *Integrovaný záchranný systém*. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2005. s. 78.

²⁰ Havarijní plán Jihočeského kraje on line. Dostupný z WWW: <http://www.hzscb.cz>

Havarijní plány musí být kontrolovány, pravidelně aktualizovány a doplňovány novými informacemi. K tomu slouží námětové cvičení složek IZS.

Havarijní plán kraje se zpracovává na základě zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému z :

- analýzy vzniku mimořádných událostí na území kraje,
- podkladů, které jsou poskytnuty podnikajícími fyzickými a právnickými osobami,
- podkladů poskytnutých dotčenými správními úřady a obecními úřady,
- podkladů, které jsou poskytnuty jednotlivými složkami IZS.

5.1.2 Dohody o poskytnutí pomoci

Dohody o poskytnutí pomoci jsou sestavovány pro poplachové plány a stanovují rozsah poskytnutí pomoci ostatních složek. Způsob a rozsah osobní nebo věcné pomoci pro potřebu záchranných a likvidačních prací pro případy vzniku mimořádných událostí sjednává hasičský záchranný sbor nebo starosta obce. Dohody jsou pak zveřejňovány ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

V rámci integrovaného záchranného systému organizační složkou Hasičským záchranným sborem České republiky se uzavírají dohody:

1. o plánované pomoci na vyžádání podle § 21 zákona o IZS,
2. o poskytnutí osobní nebo věcné pomoci podle § 15 vyhlášky o zabezpečení IZS,
3. o součinnosti složek IZS,
4. o spolupráci.

Dohody o plánované pomoci na vyžádání jsou předem uzavřené písemné dohody o poskytnutí speciální služby nebo o poskytnutí sil a prostředků pro pomoc základním složkám IZS za účelem zajištění záchranných a likvidačních prací. Jsou zde stanoveny podrobnosti k začlenění ostatní složky do integrovaného záchranného systému:

- časové limity,
- sestava sil a prostředků,
- činnosti, které se zavazuje vykonávat,
- podrobnosti o vyrozumění.

Bez uzavření dohody o plánované pomoci na vyžádání se poskytnuté síly a prostředky subjektu nemohou považovat za ostatní složku integrovaného záchranného systému.

Dohody o poskytnutí osobní nebo věcné pomoci se uzavírají na použití síly a zejména prostředků, které z důvodu jejich občasného nebo výjimečného použití není ekonomické pořizovat přímo pro složky IZS. Z tohoto důvodu jsou prostředky zabezpečovány formou dohod. Často se tak sjednávají jeřáby a další těžká technika, potřebná pro likvidační práce.

Dohody o součinnosti složek IZS jsou uzavírány z důvodu zajištění organizace při spolupráci základních složek integrovaného záchranného systému při plnění úkolů, které přesahují rozsah běžně prováděných činností. Dohody stanovují princip součinnosti při nasazování sil a prostředků obou základních složek při mimořádných událostech

Dohody o spolupráci jsou uzavírány například v oblasti havarijního plánování nebo vzdělávací činnosti a přímo nesouvisejí s prováděním záchranných a likvidačních prací.

5.1.3 Dokumentace o společném zásahu

Doporučený postup pro přípravu a provedení prověřovacích a taktických cvičení integrovaného záchranného systému vychází z vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany a zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.

O společném zásahu složek se zpracovává Zpráva o zásahu, která obsahuje údaje o vzniku mimořádné události, prováděných záchranných a likvidačních pracích, použitých silách, prostředcích, postupu složek v místě zásahu, následcích mimořádné události, velikosti škod, uchráněných hodnotách, počtu usmrcených a zraněných osob, zachráněných nebo evakuovaných osob, údaje o poskytnuté osobní a věcné pomoci a grafické znázornění místa zásahu.²¹

Podle zákona č. 89/1995 Sb. o státní statistické službě Hasičský záchranný sbor zpracovává statistiku o mimořádných událostech spojených se společnými záchrannými a likvidačními pracemi.

---

²¹ HORÁK, R., aj. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. 1.vyd., Linde Praha a.s.,2005 s. 259

5.1.4 Typové činnosti složek

Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu jsou zpracovány podle § 18 Vyhlášky č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení IZS. Typovou činnost vydává MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR odbor IZS a výkonu služby. Typová činnost obsahuje postup složek integrovaného záchranného systému při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události. Pro ověření součinnosti složek integrovaného záchranného systému probíhá cvičení a instrukčně metodická zaměstnání pro objasnění a secvičení při jednotlivých typových činnostech. Po provedeném cvičení je dokumentace doplněna o vyhodnocení a o přijaté závěry, vzhledem k tomu, že typová činnost je otevřeným dokumentem, která se v případě legislativních změn nebo nových zjištění průběžně aktualizuje a doplňuje.

Typovými činnostmi jsou:

- Typová činnost složek IZS při společném zásahu na uskutečněné a ověřené použití radiologické zbraně
- Typová činnost složek IZS při společném zásahu - demonstrování úmyslu sebevraždy
- Typová činnost složek IZS při společném zásahu - Oznámení o uložení nebo nálezů výbušného předmětu
- Typová činnost složek IZS při společném zásahu při mimořádné události způsobené leteckou nehodou
- Typová činnost složek IZS při společném zásahu Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů
- Typová činnost složek IZS v podmínkách rozsáhlých policejních opatření pro udržení veřejného pořádku při technopárty
- Typová činnost složek IZS při společném zásahu Záchrana pohřešovaných osob-pátrací akce v terénu
- Typová činnost složek IZS při mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí.²²

Vlastní soubor typových činností se skládá ze společného listu složek IZS, listu velitele zásahu, listu operačních středisek a jednotlivých listů základních složek IZS. Ve společném listu složek IZS jsou definovány použité termíny a je také provedeno

---

²²MVČR. *Dokumentace - typové činnosti složek IZS při společném zásahu*. Archiv <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008>

obecné a zvláštní vymezení mimořádné události. V dalších částech textu je zásah časově vymezen a je doporučen odpovídající stupeň poplachu a stanoveny předpokládané nasazené síly a prostředky složek IZS. Dále jsou vymezeny činnosti, pro něž jsou jednotlivé složky IZS určeny. V závěru je uveden přehled souvisejících právních předpisů.

5.1.5 Poplachové plány

Poplachový plán IZS krajů je požární poplachový plán kraje, který je vydáván jako Nařízení příslušného kraje. Uložen je na příslušném operačním středisku IZS, které ho pravidelně aktualizuje. Ministerstvo vnitra zpracovává kromě poplachových plánů IZS také ústřední poplachový plán IZS, který slouží pro případ ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací generálním ředitelstvím HZS ČR. Poplachový plán slouží jako registr sil a prostředků složek IZS, k možnému využití při záchranných a likvidačních pracích v daném území kraje, slouží k hodnocení mimořádné události z hlediska velikosti, potřeby sil a prostředků, povolávání složek IZS podle vyhlášeného stupně poplachu a k vyžádání pomoci sil a prostředků hejtmanem, starostou obce nebo velitelem zásahu.

Poplachové plány IZS obsahují:

- spojení na základní a ostatní složky,
- přehled sil a prostředků základních složek a na základě smluvních vztahů ostatních složek IZS,
- způsob povolávání a vyrozumívání osob zahrnutých do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu.

6 KOMUNIKACE SLOŽEK IZS

Při koordinaci integrovaného záchranného systému jsou významným nástrojem pro přenos informací komunikační systémy. Úkolem spojení integrovaného záchranného systému je zajištění komunikace mezi těmito složkami při vzájemném řešení společných úkolů. Ideálním řešením by byla jednotná radiová, telekomunikační a datová síť. Jelikož neexistuje jednotný systém spojení, je nutné propojení systému, které používají jednotlivé složky. Každá složka integrovaného systému tak zajišťuje spojení samostatně pro zajištění vlastních činností.

Komunikace složek IZS probíhá mezi:

- základními a ostatními složkami integrovaného záchranného systému,
- mezi složkami v místě zásahu,
- mezi operačními středisky a jednotlivými složkami z místa zásahu,
- mezi operačními středisky a státními orgány,
- mezi operačními středisky a krizovými štáby,
- mezi operačními středisky integrovaného záchranného systému a operačními středisky jednotlivých složek.

Druhy komunikace:

- hlasové komunikace prostřednictvím veřejných pevných telekomunikačních sítí (Telefonica O2, GTS-Novera),
- hlasové komunikace prostřednictvím neveřejných pevných telekomunikačních sítí (telekomunikační síť HZS, integrovaná telekomunikační síť MV),
- hlasové a datové komunikace prostřednictvím sítí mobilních operátorů (Telefonica O2, T-mobile, Vodafone, GTS-Novera),
- hlasové komunikace prostřednictvím analogových radiových sítí, tj. radiové sítě jednotlivých složek IZS (HZS, zdravotnická záchranná služba, Městská Policie),
- hlasové a datové komunikace prostřednictvím digitálních radiových sítí, kterým disponují pouze základní složky integrovaného záchranného systému (PEGAS),
- datové komunikace prostřednictvím veřejných datových sítí (internet, elektronická pošta),
- datové komunikace prostřednictvím neveřejných datových sítí (telekomunikační síť HZS, IPMPLS, Framrelay, IS ARGIS),

- jednotný systém varování a vyrozumění (sirény, systém včasného vyrozumění AMDS).

6.1 Analogové radiové sítě

Radiové spojení je provozováno v lokálních radiových sítích jednotlivých složek zařazených do integrovaného záchranného systému.

6.2. Digitální radiová síť PEGAS

Digitální společnou národní radiokomunikační síť PEGAS, provozovalo do r.2008 Ministerstvo vnitra. Od roku 2009 převzal správu této sítě nekomerční operátor zřízený pod hlavičkou České pošty. Tato síť je v budována od roku 1994. U složek Policie ČR nahradila dříve používané analogové radiové sítě, u Hasičského záchranného sboru a zdravotnické záchranné služby je využívána společně s analogovými radiovými sítěmi. Digitální technologie dnes umožňuje mnoho služeb, včetně šifry, čímž je systém použitelný pro bezpečnostní složky. Nabízí rovněž služby obvyklé v digitálních systémech GSM jakými jsou SMS zprávy nebo identifikace volajícího. Těmito službami respektuje charakter práce a činností složek integrovaného záchranného systému, kterým je dispečerské řízení provozu. Hlavním cílem budování tohoto systému je usnadnit všem složkám IZS jejich činnost na místě zásahu a současně zabezpečit požadovanou možnost vzájemné komunikace. Tato síť pokrývá převážnou část území České republiky a tak mohou záchranáři pomocí této sítě vzájemně komunikovat na jakémkoli místě které je pokryto signálem sítě PEGAS.

6.3 Hromadné informační prostředky

Součástí opatření IZS je i potřeba uveřejnění tísňových informací potřebných pro záchranné a likvidační práce. V této souvislosti je v zákoně 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému uložena povinnost všem, kdo provozují hromadné informační prostředky, včetně televizního a rozhlasového vysílání na základě žádosti operačního a informačního střediska IZS neprodleně a bez úpravy textu uveřejnit tísňové informace potřebné pro záchranné a likvidační práce. Tyto informace musí uveřejnit bez náhrady nákladů s tím spojených.

6.4 Systém varování a vyrozumění

Konkrétní opatření v této oblasti jsou zahrnuty do plánů konkrétních činností jako součást havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu. Jednotný systém

a který také aktivuje tento systém v případě nebezpečí.

Struktura systému je tvořena:

- koncovými prvky, kterými jsou elektronické sirény, elektrické rotační sirény a obecní rozhlas,
- infrastrukturou sítě, kterou tvoří síť vysílačů jednotného systému varování a vyrozumění,
- zadávacími a dohledovými terminály, které jsou umístěny na operačních a informačních střediscích HZS krajů, které slouží jako hlavní vyrozumívací centra.

V současné době funguje 93 vyrozumívacích center. Mimo operační střediska HZS krajů jsou umístěny také v jaderných elektrárnách Dukovany a Temelín. Každé centrum může ovládat koncové prvky na svém území, jediný, kdo má možnost aktivovat jakýkoliv prvek v ČR je operační středisko generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

6.4.1 Varování

Varování je souhrn technických organizačních a provozních opatření zabezpečujících včasné předání varovné informace o hrozícím nebezpečí nebo již vzniklé mimořádné události, které vyžaduje realizaci opatření na ochranu obyvatelstva.

Organizační opatření spočívá v rozdělení úkolů a kompetencí, zpracování legislativních a dalších norem a jejich rozpracování v konkrétních dokumentech, jako jsou například havarijní plány, směrnice pracovišť a center, ze kterých je varování prováděno.

Technická opatření spočívají ve zřizování různých systémů a technologií, jejich servisu, opravách, modernizace.

Provozní opatření spočívají v přípravě osob vykonávajících praktické činnosti při provádění varování, osob s rozhodovací pravomocí, které definují a vydávají úkoly v realizaci varování.

6.4.2 Vyrozumění

Vyrozumění je směřováno k orgánům a organizacím, které se podílejí nebo

se mohou podílet na řešení mimořádné situace. Je to komplexní souhrn opatření, které zabezpečuje včasné předání informací o hrozící nebo již vzniklé mimořádné události orgánům krizového řízení, orgánům státní správy a samosprávy, právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám dle havarijního nebo krizového plánu.

Hlavním úkolem vyrozumění je co nejrychleji zaktivovat osoby určené pro řízení a provádění opatření k řešení mimořádné nebo krizové situace.

K vyrozumění orgánů a organizací je využíváno široké spektrum komunikačních prostředků:

- telefonní spojení v pevné i mobilní síti, včetně různých technických variant SMS, fax,
- radiové spojení ve vyhrazených sítích složek IZS a dalších zúčastněných organizací jakým je Hasičský záchranný sbor, Policie, dopravní podnik,
- osobní svolávací přijímače (pagery ADVISOR a SCRIPTOR LX2),
- sirény a místní informační systémy (MIS) s vlastnostmi elektronických sirén pro svolání jednotek požární ochrany sboru dobrovolných hasičů,
- elektronická pošta, datové přenosy a další komunikační systémy a prostředky,
- Web a Wap servery,
- v případech narušení komunikačního systému je možno použít spojek.

Vyrozumívány jsou prostřednictvím OPIS IZS:

- složky integrovaného záchranného systému k provedení zásahu,
- významné státní instituce,
- orgány územních samosprávných celků,
- významné ohrožující objekty nebo objekty zabezpečující plnění úkolů z havarijního nebo krizového plánu.²³

---

²³ KRATOCHVÍLOVÁ, D. *Ochrana obyvatelstva*. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2005. s.16

7 OPERAČNÍ A INFORMAČNÍ STŘEDISKO

Operační a informační střediska integrovaného záchranného systému (dále OPIS IZS) jsou stálým orgánem pro koordinaci složek integrovaného záchranného systému na operační úrovni. Podle § 5 zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému plní úkoly operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému:

- operační a informační střediska HZS krajů (dále OPIS)
- operační a informační středisko ministerstva vnitra generálního ředitelství HZS ČR.

7.1 Úkoly operačního a informačního střediska IZS

Hlavním úkolem operačních středisek složek integrovaného záchranného systému v rámci operačního řízení je:

- příjem zpracování a vyhodnocení tísňových nebo varovných zpráv o mimořádných událostech,
- vyslání sil a prostředků složek integrovaného záchranného systému, komunikace s jednotkou, zajišťování podpory pro velitele zásahu a zasahující jednotky,
- plnění úkolů uložených orgány koordinující záchranné a likvidační práce,
- zabezpečení vyrozumění.

Vedle úkolů na úseku požární ochrany a integrovaného záchranného systému plní operační a informační střediska IZS také úkoly vyplývající z dalších právních předpisů jakým je např. zákon o vodách č. 254/2001 Sb., atomový zákon č. 18/1997 Sb., zákon o prevenci závažných havárií č. 353/1999 Sb.

Další úkoly operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému:

- dokumentuje záchranné a likvidační práce, na kterých se podílí,
- spolupracuje na zpracování dokumentace IZS,
- udržuje spojení s operačními středisky základních složek IZS a s ostatními složkami, s místy zásahu a s krizovými štáby,
- vyhlašuje odpovídající stupeň poplachu při prvotním povolávání a nasazování sil a prostředků složek na místo zásahu,
- vyhlašuje odpovídající stupeň poplachu pro území postižené mimořádnou událostí, jestliže je na tomto území více jak jedno místo zásahu,

- předává informaci o vyhlášeném třetím nebo zvláštním stupni poplachu pro území postižené mimořádnou událostí organizačně vyššímu operačnímu a informačnímu středisku,
- zapojuje se do mezinárodních záchranných operací a do přeshraniční spolupráce při záchranných a likvidačních pracích podle zákona o IZS.

Jedním z dalších úkolů OPIS dle § 9 Vyhlášky č. 328/2001., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, je zajištění podpory činnosti krizovým štábům. Přenášet tok informací mezi jednotlivými krizovými štáby a zajistit výměnu informací z místa dané mimořádné události do krizového štábu a to i v případech, kdy spolehlivě nefungují veřejné komunikační prostředky nebo je nefunkční elektrická síť apod.

7.2 Operační a informační střediska IZS jsou povinna a oprávněna

Přijímat a vyhodnocovat informace o mimořádných událostech a za tím účelem obsluhovat tísňovou linku 150 a 112. Zprostředkovávat plnění úkolů ukládaných velitelem zásahu zejména jeho žádosti o

- potřebné síly a prostředky,
- vyhlášení odpovídajícího stupně poplachu pro místo zásahu,
- poskytnutí osobní nebo věcné pomoci potřebné pro záchranné a likvidační práce.

Plnit úkoly uložené orgány oprávněnými koordinovat záchranné a likvidační práce a to Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky, Hasičským záchranným sborem kraje, hejtmanem kraje nebo starostou obce s rozšířenou působností.

Zabezpečovat v případě potřeby vyrozumění základních i ostatních složek integrovaného záchranného systému a vyrozumění státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků.

Operační a informační střediska IZS jsou oprávněna povolávat a nasazovat síly a prostředky hasičského záchranného sboru, jednotek požární ochrany a dalších složek integrovaného záchranného systému podle poplachového plánu IZS nebo podle požadavků velitele zásahu, provést při nebezpečí varování obyvatelstva na ohroženém území.

7.3 Předávané informace mezi krizovými štáby krajů a obcí a na OPIS IZS

Informace operačních a informačních středisek IZS mezi kraji, obcemi

a krizovými štáby krajů nebo určenými obcemi jsou zejména:

- upozornění a výstrahy na možný výskyt závažných mimořádných událostí,
- informace o vzniku a vývoji závažných mimořádných událostí,
- informace o spuštění varovacího systému, včetně doplňkových informací,
- informace o vyhlášení ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací,
- informace o vyhlášení krizových stavů včetně informací o činnosti krizových orgánů,
- nabídky pomoci z vyšší úrovně,
- požadavky na informace pro vyšší úroveň.

Informace předávané z kraje nebo z obce na OPIS IZS a na vyšší úroveň jsou:

- situační zprávy,
- požadavky na zajištění pomoci,
- informace vyžádané z vyšší úrovně.

Aby mělo operační a informační středisko IZS přehled o situaci ve svém územním obvodu při řešení mimořádné události, musí komunikovat s veliteli zásahů. Povinné zprávy mezi místem zásahu a operačním a informačním střediskem IZS obsahují údaje o:

- situaci v místě zásahu,
- času zahájení a ukončení záchranných nebo likvidačních prací,
- nasazených silách a prostředcích složek IZS a jejich potřebě, popřípadě o potřebě jiné pomoci, údaje o činnosti složek, osobní a věcné pomoci poskytované v místě zásahu,
- vyhlášeném stupni poplachu v místě zásahu,
- změně v obsazení funkce velitele zásahu,
- stavu záchranných a likvidačních prací v místě zásahu,
- zásadní změně situace v místě zásahu včetně zranění nebo usmrcení osob nebo vzniku rozsáhlých škod,
- odjezdu složek z místa zásahu,
- významných informacích poskytnutých veřejnosti.

7.4 Tísňové volání

Tísňové volání je bezplatná volba čísel, které slouží k záchraně lidských životů zdraví nebo majetku. Na základě informace předané jejím prostřednictvím zahajují

složky integrovaného záchranného systému svoji činnost, realizují tak výjezd a zásah v místě mimořádné události.

Telefonické tísňové volání se stalo nejrozšířenějším způsobem pro přivolání pomoci.

Tísňové volání funguje:

- nepřetržitě,
- pro všechny občany,
- na celém území,
- bezplatně,
- ve všech telefonních sítích,
- z pevných telefonních linek, mobilních telefonů i veřejných automatů.

V České republice jsou pro tísňová volání vyhrazena tato telefonní čísla:

150 Hasičský záchranný sbor ČR – určeno k oznámení požárů, živelních pohrom, havárií a nehod,

155 Zdravotnická záchranná služba – určeno pro volání při náhlé poruše zdraví, úrazu nebo nehodě se zdravotními následky,

158 Policie ČR – určeno pro volání při narušení veřejného pořádku a bezpečnosti, při vzniku trestných činů, dopravních nehod nebo usměrnění plynulosti silničního provozu,

156 Obecní (městská) policie – určeno pro volání při narušení místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce,

112 Jednotné evropské číslo tísňového volání – určeno k oznámení jakékoli mimořádné události, zejména pokud ji bude řešit více složek IZS, určeno cizincům.

7.4.1 Jednotné evropské číslo tísňového volání

V roce 1991 Rada Evropských společenství vydala rozhodnutí č. 91/396/EEC ze dne 29. července 1991 o zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání 112. Stalo se tak především z důvodu usnadnění komunikace s tísňovými službami v rámci Evropské unie. Povinnost zavést jednotné evropské telefonní číslo tísňového volání byla uložena všem členským státům Evropské unie. Toto číslo bylo vytvořeno proto, aby každý občan při pohybu na území Evropské unie měl stejnou možnost přivolání pomoci a nemusel si pamatovat jednotlivá národní čísla tísňového volání. Realizace zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání 112 v České republice proběhla na základě usnesení vlády č. 391/2000 ze dne 19. dubna 2000, ve znění usnesení vlády

č. 350/2002 ze dne 3. dubna 2002. Vybudováno bylo 14 telefonních center tísňového volání, jejichž testovací provoz byl ukončen v červnu 2004.²⁴

7.4.2 Spolupráce složek IZS při tísňovém volání

Spolupráce operačních středisek složek IZS je upravena v § 12 vyhlášky č. 327/2001 Sb., o podrobnostech zabezpečení IZS. Operační a informační středisko IZS vyhodnotí tísňové volání a

a) pokud řešení náleží do jeho věcné působnosti:

- vyžádá si v případě potřeby spolupráci další základní složky prostřednictvím jejího operačního střediska,

b) pokud řešení nenáleží do jeho věcné nebo místní působnosti:

- předá informace operačnímu středisku základní složky, které já příslušná řešit tuto mimořádnou událost,
- v případě součinnosti několika složek, předá informace také územně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku, jehož prostřednictvím se vyžaduje součinnost těchto složek.

---

²⁴ MVČR. *Tísňová volání v ČR*. Aktualizace: 20. 11. 2008 Dostupné na WWW: <http://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx>

8 ORGANIZACE A KOORDINACE ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÍCH PRACÍ

Koordinací složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu se rozumí:

- koordinace záchranných a likvidačních prací,
- řízení součinnosti složek.

Koordinace záchranných a likvidačních prací při společném zásahu v rámci IZS lze obecně rozdělit do třech úrovní :

- a) taktické řízení – prostřednictvím velitele zásahu na místě zásahu složek IZS,
- b) operační řízení – operačními a informačními středisky IZS a operačními středisky základních složek IZS,
- c) strategické řízení – správními úřady, hejtmánem kraje a Ministerstvem vnitra.

8.1 Taktické řízení

Taktickým řízením dle zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému se rozumí koordinování záchranných a likvidačních prací v místě nasazení složek a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události.²⁵ Řízení součinnosti složek v místě zásahu vykonává velitel zásahu, kterým dle zákona je velitel jednotky požární ochrany nebo příslušný funkcionář hasičského záchranného sboru s právem přednostního velení. V případě, že jiná složka IZS v místě zásahu provádí převažující činnost a není ustanoven velitel podle předchozího pravidla, může převzít velení vedoucí nebo velitel této složky.²⁶ Zvláštní situace nastává pouze při vyhlášení některého z krizových stavů:

- za nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu se řídí složky integrovaného záchranného systému podle zákona 110/1998 o bezpečnosti ČR pokyny Ministerstva vnitra,
- za stavu nebezpečí se řídí podle zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení pokyny hejtmána kraje.

8.1.1 Stupně poplachů

Stupně poplachů IZS jsou čtyři a jsou specifikovány ve Vyhlášce Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb. o podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. Při stanovení stupně a kategorie hrozícího nebezpečí v katastrálním území se

²⁵ Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, § 17

²⁶ Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, § 19

vychází z počtu obyvatel, charakteru území a počtu vzniklých požárů v jednom roce. Stupně předurčují potřebu sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce, které jsou potřeba pro určitý druh a rozsah mimořádné události:

- první stupeň poplachu je vyhlášen v případě, že mimořádná událost ohrožuje jednotlivé osoby, objekt nebo jeho část, jednotlivé dopravní prostředky osobní nebo nákladní dopravy nebo plochy území do 500m², nebo záchranné a likvidační práce provádí základní složky, které není nutno při společném zásahu nepřetržitě koordinovat.
- druhý stupeň poplachu je vyhlášen v případě, že mimořádná událost ohrožuje nejvýše 100 osob, více jak jeden objekt se složitými podmínkami pro zásah, jednotlivé prostředky hromadné dopravy osob, cenný chov zvířat nebo plochy území do 10 000m², nebo záchranné a likvidační práce provádí základní a ostatní složky z kraje, kde mimořádná událost probíhá, nebo je nutné nepřetržitě koordinovat složky velitelem zásahu při společném zásahu,
- třetí stupeň poplachu je vyhlášen v případě, že mimořádná událost ohrožuje 100 až 1000 osob, část obce nebo areálu podniku, soupravy železniční přepravy, více chovů hospodářských zvířat nebo plochy území do 1 km², povodí řek, produktovody, jde o hromadnou havárii v silniční dopravě nebo o havárii v letecké dopravě, nebo záchranné a likvidační práce provádí základní a ostatní složky nebo se využívají síly a prostředky z jiných krajů, nebo je nutné nepřetržitě koordinovat složky velitelem zásahu za pomoci štábu velitele zásahu a místo rozdělit na sektory a úseky,
- zvláštní stupeň poplachu je vyhlášen v případě že, mimořádná událost ohrožuje více jak 1000 osob, celé obce, plochy území nad 1 km², nebo záchranné a likvidační práce provádí základní a ostatní složky nebo se využívají síly a prostředky z jiných krajů, Armády ČR nebo zahraniční pomoci, nebo je nutné nepřetržitě koordinovat složky velitelem zásahu za pomoci štábu velitele zásahu a místo rozdělit na sektory a úseky, nebo společný zásah složek IZS vyžaduje koordinaci na strategické úrovni hejtmanem kraje.

8.1.2 Velitel zásahu je v místě provádění záchranných a likvidačních prací oprávněn

- zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu,

- nařídit evakuaci osob nebo stanovit dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí,
- vyzvat osobu, která se neřídí omezeními k prokázání totožností,
- nařídit provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádných událostí,
- vyzvat právnické osoby nebo fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci,
- zřídit štáb velitele zásahu,
- rozdělit místa na sektory, úseky a stanovit jejich velitele.²⁷

8.1.3 Postavení a úkoly vedoucích složek IZS při společném zásahu

vychází z Vyhlášky č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.

Mezi vedoucími složek musí velitel zásahu zajistit součinnost. Tato součinnost je zajišťována prostřednictvím:

- soustavné činnosti velitele zásahu,
- velitele sektoru nebo úseku, jež má obdobné úkoly jako velitel zásahu ovšem s omezením na svěřený sektor nebo úsek,
- štábu velitele zásahu,
- spojení.²⁸

8.1.4 Štáb velitele zásahu

Velitel zásahu je oprávněn zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu. Členy tohoto štábu mohou být i fyzické osoby a zástupci právnických osob, se kterými složky IZS spolupracují nebo které poskytují osobní a věcnou pomoc. Štáb v souladu s rozhodnutími velitele zásahu organizuje činnost jednotek na místě zásahu, je využíván při koordinaci složek IZS a připravuje rozhodnutí velitele zásahu.

Štáb je tvořen náčelníkem štábu a dalšími členy - tzv. STAN odborníky:

S - členem štábu pro spojení, který zabezpečuje koordinaci spojení na místě zásahu mezi jednotkami a složkami IZS a spojení jednotek s příslušným operačním střediskem,

²⁷ Zákon 239/2000 Sb. o IZS, § 19

²⁸ Vyhláška MV 328/2001 o některých podrobnostech zabezpečení IZS, § 4

T - členem štábu pro týl, který zabezpečuje materiální zabezpečení jednotek, tj. zásobování, dodávku PHM, výstroje, stravu, dodávku hasiv, evidenci výdajů a nákladů na zásah a poskytování neodkladné péče osobám postiženým mimořádnou událostí,

A - členem štábu pro analýzu situace na místě zásahu, který analyzuje správnost a účelnost nasazení sil a prostředků v místě nasazení,

N - členem štábu pro nasazení sil a prostředků, který organizuje součinnost jednotek a složek IZS na místě zásahu, jejich evidenci a dostatečnost pro mimořádnou událost.

8.1.5 Součinnost složek při zásahu

Při společných akcích, jsou současně zapojeny všechny tři základní složky integrovaného záchranného systému. Hasičský záchranný sbor zabezpečuje při dopravních nehodách vyproštění raněných, zajišťuje technické zabezpečení v místě zásahu, provádí následnou likvidaci ekologických důsledků havárie, zatímco zajištění místa nehody a organizační opatření pro zajištění bezpečnosti zasahujících týmů je záležitostí Policie ČR. Vyprošťování raněných předchází zhodnocení jejich zdravotního stavu a zajištění základních životních funkcí a tato činnost je záležitostí zdravotních záchranných týmů. U havárií hromadných dopravních prostředků, jakými jsou železniční nebo letecká neštěstí, havárie autobusů a řetězové dopravní nehody složky kombinují postupy obvyklé při běžných dopravních nehodách s logistikou platnou pro průmyslové havárie, kdy dochází ke třídění raněných a rozdělení místa zásahu.

Tab. č.3 spolupráce u zásahu 2005-2008 HZS Jihočeského kraje / HZS ČR

	2005		2006		2007		2008	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Policie Jihočeský kraj	3389	64,99	3337	63,71	3441	66,64	3882	67,10
Policie ČR	45807	59,84	47270	60,25	50386	62,18	56255	62,14
ZZS Jihočeský kraj	964	18,48	962	18,36	906	17,54	1054	18,21
ZZS ČR	15737	20,56	15695	20,00	15283	18,86	17671	19,52
ostatní složky IZS Jčk	861	16,53	938	17,91	816	15,82	849	14,69
ostatní složky IZS ČR	15111	19,60	15493	19,75	15367	18,96	16597	18,34
CELKEM spolupráce IZS Jihočeský kraj	5214	100,00	5237	100,00	5163	100,00	5785	100,00
CELKEM spolupráce IZS ČR	76555	100,00	78458	100,00	81036	100,00	90523	100,00

Při vzniku různých druhů mimořádných událostí at' jsou to požáry nebo různé druhy havárií zasahují hasiči. Požáry však nepůsobí jen materiální škody, bývají spojeny i s přímým ohrožením lidských životů. Nejčastěji se jedná o popáleniny a intoxikace kouřovými plyny, případně toxickými zplodinami hoření nebo může dojít i k úrazu.

U průmyslových havárií rozsah záchranných prací a taktický postup závisí na konkrétních podmínkách a opět spolupracují všechny základní složky integrovaného záchranného systému jak je vidět v tabulce č. 3, kde je hodnocena spolupráce základních složek integrovaného záchranného systému v Jihočeském kraji a v celé ČR od roku 2005 až do roku 2008.

8.2 Operační řízení

Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o skutečnostech vyvolávajících potřebu nasazení sil a prostředků požární ochrany, provedení požárního zásahu a záchranných prací při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, až po návrat sil a prostředků požární ochrany na základnu. Řízení na operační úrovni probíhá v operačních střediscích základních složek integrovaného záchranného systému, přitom operační a informační střediska HZS ČR jsou současně operačními a informačními středisky IZS.

8.3 Strategické řízení

Účelem strategického řízení je zapojení sil a prostředků složek, ostatních úřadů v působnosti Ministerstva vnitra, hejtmanů krajů a starostů obcí s rozšířenou působností v souladu se záchrannými a likvidačními pracemi ve prospěch ochrany obyvatelstva. Dále je zajištěna strategickým řízením návaznost záchranných a likvidačních prací s opatřeními pro krizové stavy, stanoveny priority provádění těchto prací při mimořádných událostech dlouhodobého charakteru.

Ministerstvo vnitra koordinuje mimořádné události přesahující hranice ČR, když události přesahují území kraje a velitel zásahu vyhlásil zvláštní stupeň poplachu nebo o koordinaci požádá hejtman, starosta obce s rozšířenou působností nebo velitel zásahu. Zřizovány jsou dočasné orgány pro koordinaci na generálním ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

Hejtman kraje s krizovým štábem kraje prostřednictvím Hasičského záchranného sboru kraje koordinuje mimořádnou událost přesahuje-li mimořádná událost správní obvod obce s rozšířenou působností a velitel zásahu vyhlásil nejvyšší

stupeň poplachu nebo požádá-li velitel zásahu nebo starosta obce s rozšířenou působností hejtmána o koordinaci.

HZS kraje prostřednictvím starosty obce s rozšířenou působností zřizuje krizový štáb obce a koordinuje mimořádnou událost, která nepřesahuje správní obvod obce s rozšířenou působností nebo požádá-li velitel zásahu o koordinaci starostu obce.²⁹

---

²⁹ŠENOVSKÝ,M.,ADAMEC,V., HANUŠKA, Z. *Integrovaný záchranný systém*. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě,2005. s.104.

9 HAVARIJNÍ PLÁNOVÁNÍ

Havarijním plánováním se rozumí soubor činností, postupů a vazeb uskutečňovaných ministerstvy a jinými ústředními správními úřady, krajskými a obecními úřady a dotčenými právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami k plánování opatření k provádění záchranných a likvidačních prací při vzniku mimořádných událostí, a to vždy s použitím existujících sil a prostředků integrovaného záchranného systému.

Problematiku havarijního plánování ke specifickým druhům mimořádných událostí ve smyslu úniku nebezpečných látek nebo technických příčin jako jsou havárie v průmyslu, specifikuje zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky. Znečištění podzemních nebo povrchových vod řeší zákon č. 254/2001 Sb. o vodách (vodní zákon) a havárie zdroje ionizujícího záření upravují speciální právní předpisy jakými jsou zákon č. 18/1997 Sb. o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření a zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky.

Zónu havarijního plánování a způsob vypracování havarijního plánu specifikuje Vyhláška č. 103/2006 Sb. V případě jaderné elektrárny v Dukovanech sahá zóna havarijního plánování do vzdálenosti 20 km kolem elektrárny, pro jadernou elektrárnu Temelín je stanovena zóna o poloměru 13 km, ve které leží město Týn nad Vltavou.

Úkolem havarijního plánování je:

- určení rizik ohrožujících území kraje,
- získání informací od právníckých a fyzických podnikajících osob a od dotčených územních správních úřadů týkajících se rizik v jejich zařízeních a objektech,
- zajištění podkladů od jednotlivých složek integrovaného záchranného systému,
- stanovení opatření k odvrácení nebo omezení účinků mimořádné události a zajištění způsobu odstranění případných následků.

9.1 Havarijní plán

Jedním z výchozích dokumentů havarijního plánování je havarijní plán. Jeho posláním je popis technologických procedur pro zvládnutí mimořádných událostí. Havarijní plány jsou určeny na podporu při provádění záchranných a likvidačních prací na území kraje při vzniku mimořádných událostí bez vyhlášení krizového stavu. Slouží

k tvorbě preventivních opatření a ke koordinaci mimořádných událostí v případech při vyhlášení třetího a zvláštního stupně poplachu, v případě živelních pohrom, havárií způsobených činnostmi člověka nebo jiných nebezpečí, která ohrožují životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí.

Havarijní plány členíme na

- objektové, kterými mohou být vnitřní havarijní plány,
- územní, kterými jsou vnější havarijní plány a havarijní plány kraje,
- specifické, kterými jsou dokumenty, které odpovídají svým charakterem havarijnímu plánu a těmi jsou havarijní plány vodního hospodářství, havarijní plány ochrany ovzduší, havarijní plány k předcházení vzniku a k řešení stavů nouze v energetickém sektoru nebo povodňové plány povodí.

Z hlediska zaměření havarijní plány členíme na

- Vnější havarijní plán, jež zpracovává HZS kraje a který je určen pro havarijní plánování jaderného zařízení podle zákona č. 18/1997 Sb. o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon),
- Vnější havarijní plán pro objekty a zařízení podniků, jež zpracovává krajský úřad ve spolupráci s HZS kraje a který slouží pro objekty, kde je předpoklad vzniku závažné havárie způsobené nebezpečnými látkami a chemickými přípravky podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky,
- Vnitřní havarijní plán, který zpracovává provozovatel objektu nebo zařízení a který slouží pro objekt, který spadá podle zákona č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky, do skupiny B.

9.1.1 Havarijní plán kraje

Havarijní plán kraje je určen k plánování a řízení postupu integrovaného záchranného systému k zajištění připravenosti daného území na řešení mimořádných událostí, je sjednocujícím a závazným dokumentem pro všechny obce, správní úřady, fyzické i právnické osoby nacházející se na území kraje. Tento rozsáhlý dokument je zpracováván v souladu se zákonem č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů a konkretizován vyhláškou Ministerstva vnitra

č. 328/2001 Sb. o podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.

Členíme ho na :

- informační část
- operativní část
- plány konkrétních činností, které jsou samostatnými plány pro řešení jednotlivých situací.

Informativní část obsahuje geografickou, demografickou, klimatickou a hydrologickou charakteristiku kraje, popis infrastruktury a analýzu možného vzniku mimořádných událostí.

Operativní část řeší síly a prostředky, pokud již nejsou uvedeny v poplachovém plánu, který se k havarijnímu plánu přikládá.

Plány konkrétních činností obsahují:

- *plán vyrozumění* - prvotní informace o mimořádné události, vyrozumění a povolání ostatních složek,
- *traumatologický plán* - postupy a způsob zabezpečení zdravotnické pomoci, postupy zdravotnických zařízení, správních úřadů a organizací k zajištění neodkladné zdravotnické péče, zásady ochrany veřejného zdraví v prostorách i mimo mimořádné události,
- *plán varování obyvatelstva* - přehled vyrozumívacích center a koncových prvků varování, způsoby varování, varovný signál a jeho význam, způsob předání tísňových informací, rozdělení odpovědnosti za provedení varování obyvatelstva,
- *ukrytí obyvatelstva* - zásady zabezpečení ukrytí, přehled stálých úkrytů, přehled vhodných prostor pro vybudování improvizovaných úkrytů, rozdělení odpovědnosti za ukrytí obyvatelstva,
- *individuální ochrany obyvatelstva* - způsob a zabezpečení provedení výdeje prostředků individuální ochrany, množství a strukturu individuální ochrany, místa uskladnění,
- *evakuace obyvatelstva* - zásady provádění evakuace, rozsah opatření, orgány pro řízení evakuace a způsob vyrozumění,
- *nouzového přežití obyvatelstva* - nouzové ubytování, zásobování potravinami, pitnou vodou, energií, organizace humanitární pomoci,
- *monitorování* - přehled stacionárních a mobilních prostředků a jejich rozmístění,

- *pohotovostní plán veterinárních opatření* - přehled veterinárních opatření a způsob jejich provádění, síly a prostředky, rozdělení odpovědnosti, způsob provádění dezinfekce osob, zvířat a prostředků,
- *veřejného pořádku a bezpečnosti* - způsob zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti,
- *ochrany kulturních památek* - přehled movitých a nemovitých kulturních památek, způsob zabezpečení jejich ochrany před účinky havárií,
- *hygienických a protiepidemických opatření* - přehled hygienicko-epidemiologických opatření, způsob provádění, síly a prostředky k jejich zabezpečení, pohotovostní plán pro případ výskytu nebezpečných infekčních nemocí,
- *komunikace s veřejností a hromadnými informačními prostředky* - přehled spojení na hromadné informační prostředky, texty a nahrávky tísňových informací, frekvence rozhlasových stanic, náhradní způsoby pro informování veřejnosti, organizační a materiální zabezpečení tiskového střediska,
- *odstranění odpadů* - způsob odstranění odpadů a složky provádějící odstranění odpadů, přehled skládek, spaloven a jiných zařízení na odstranění odpadů, stanovení dozoru při odstraňování odpadu.

10 LIKVIDACE MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ VELKÉHO ROZSAHU V RÁMCI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

V kapitole 8.1.5 o součinnosti složek integrovaného záchranného systému jsem psala o tom, že každá ze složek integrovaného záchranného systému má v systému záchrany při likvidaci mimořádné události nezastupitelné místo, ať je to technické zabezpečení na místě zásahu prováděné Hasičským záchranným sborem, zajištění bezpečnosti zasahujících týmů, vykonávané Policií ČR nebo činnost zdravotní záchranné služby při záchrane zdraví a životů postižených osob při mimořádné události. Účelnost spolupráce v rámci integrovaného záchranného systému a návaznost na krizové řízení při událostech velkého rozsahu bych chtěla demonstrovat na mimořádných událostech z různých oblastí zásahů v rámci ČR.

10.1 Povodně a zátopy

Vznikají v důsledku technického rozvoje, nevhodné urbanizace, výstavbou v záplavových územích, nevhodných úprav krajiny a představují pro nás největší nebezpečí co se týče přírodních katastrof. Povodně mohou být příčinou závažných krizových situací, kdy vznikají nejen rozsáhlé materiální škody, dochází ke ztrátám na životech obyvatel, ale povodně také ničí krajinu nebo působí ekologické škody.

10.1.1 Povodně 1997

- zasáhly 5.–16. července Moravu a Slezsko, což byla téměř 1/3 našeho území. Došlo k vylití řek Odry, Moravy, Dyje, Svratky, Svitavy, Orlice a jejich přítoků. Postiženo bylo území 33 okresů, z toho 30 měst a 257 obcí, na následky povodní zemřelo 60 osob, materiální škody dosáhly 62,6 mld. Kč, zničeno bylo 946 km železničních tratí, 26 železničních mostů, poškozeno bylo 1 850 km silnic a 851 silničních mostů, složkami IZS bylo evakuováno téměř 30 tisíc osob, nasazeno na likvidační práce bylo 17 tisíc příslušníků.

10.1.2 Povodně 1998

- zasáhly severovýchodní Čechy. Postiženy byly 2 okresy, 28 tisíc osob, zemřelo 10 osob, materiální škody dosáhly 1,8 miliardy Kč, nasazeno bylo 1 660 příslušníků záchranných složek.

10.1.3 Povodně 2002

- byly nejrozsáhlejšími povodněmi od roku 1997. Povodňová situace v roce 2002 nastala v důsledku mimořádných regionálních srážek, které zasáhly naše území ve dvou vlnách. První vlna srážek ve dnech 6.-7. srpna zasáhla hlavně jižní Čechy, druhá vlna přišla ve dnech 11.-13. srpna a zasáhla i západní, střední a severní Čechy. Byl vyhlášen krizový stav nouze. Povodněmi v srpnu 2002 bylo zasaženo v různém rozsahu celkem 43 okresů v rámci 10 krajů. Zatopeno bylo celkem 99 měst, obcí a městských částí, voda poškodila dalších 347 měst a obcí. Složkami IZS bylo evakuováno 225 000 osob a bezprostředně bylo zachráněno 3 374 osob, zemřelo 17 osob. Zásahů při povodních se zúčastnily všechny základní složky IZS, (nasazeno bylo 27 000 příslušníků) a většina ostatních složek IZS (Armáda ČR, Český červený kříž, obecní a městská policie, Vodní záchranná služba, organizace ADRA, Česká katolická charita a další). V rámci zahraniční pomoci působilo na území České republiky 214 záchranářů z 8 států. Byla přijata humanitární pomoc z 32 států, materiální škody dosáhly výše 90 miliard Kč. Graf č.3 znázorňuje nasazení základních i ostatních složek IZS v Jihočeském kraji v působnosti zákona 240/2000 Sb. o krizovém řízení v rámci likvidace povodní 2002.

Graf č.3 Zúčastněné složky IZS v Jihočeském kraji při likvidaci následků povodní 2002

10.1.4 Povodně 2006

- vznikly v důsledku tání velkého množství sněhu na horách i v nížinách dohromady s dešťovými srážkami, kdy bylo postiženo území 7 krajů. Nasazeno bylo celkem 5180 záchranných jednotek.³⁰

10.2 Atmosférické poruchy – silný vítr, vichřice, orkán

10.2.1 Orkán Kyrill 2007

- Dne 18. - 21 ledna zasáhl území České republiky orkán Kyrill, který byl příčinou mnoha mimořádných událostí (celkem 7 729) a v jehož důsledku byl vyhlášen nouzový stav pro některá území ČR. Maximální rychlost větru dosahovala až 225 km/h. Jednotky byly vysílány k odstraňování překážek na silnicích, k utrženým střechám, které hrozily pádem nebo přímo ohrožovaly okolí, zasahovaly u dopravních nehod způsobených silným větrem. Důvodem vyhlášení nouzového stavu byla nutnost rychlého odstraňování následků vzniklé kalamity v lesích a zajištění bezpečnosti osob před rizikem pádu stromů v kalamitních oblastech.³¹

10.2.2 Vichřice Emma 2008

- Další přírodní mimořádnou událostí provázenou bouřkami a krupobitím, zejména však silným větrem, který v nárazech dosahoval rychlosti až 140 km/h byla ničivá vichřice Emma. Padaly stromy na komunikace, železniční tratě, elektrická vedení nebo objekty, byly poškozeny stožáry a sloupy rozvodů elektrické energie a také střechy budov. Vítr způsobil řadu dopravních nehod a touto vichřicí došlo ke značnému množství výpadků elektrického proudu (1 milion obyvatel bez elektrického proudu). Silný vítr si také vyžádal dva lidské životy a způsobil miliónové škody na lesních kulturách. Nasazeno bylo celkem 2772 policistů, zejména ze služby dopravní a pořádkové policie, 120 zdravotnických záchranářů, 11500 hasičů. Jednotky požární ochrany zasahovali ve 4000 případech k odstraňování překážek na silnicích, železničních tratích, k utrženým střechám, spadlým stromům.

---

³⁰ 112: odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva. *Zkušenosti z povodní za posledních 10 let a jejich využití ke zkvalitnění ochrany před povodněmi*. ČR. MV-generální ředitelství HZS ČR v Praze. č. 8/2007.

³¹ 112: odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva. *Nejsilnější orkán v historii devastoval ČR*. MV-generální ředitelství HZS ČR v Praze. č. 2/2007.

10.3 Dopravní nehody

10.3.1 Železniční nehoda ve Studénce, okr. Nový Jičín, 8. srpna 2008

- rychlík EC 108 Comenius v době, kdy projížděl železniční stanicí Studénka, narazil do právě spadlé mostní konstrukce na trať. Byl vyhlášen III. stupeň a následně zvláštní stupeň poplachu, v důsledku roztržení vlaku, vykolejení lokomotivy a několika vagonů a velkého počtu zraněných. K události se postupně dostavilo 22 jednotek požární ochrany se 45 vozidly. V průběhu záchranných prací na místě události pracovalo 64 zdravotnických záchranářů a 18 lékařů. Odvoz zraněných zajišťovalo 45 sanitních vozidel a dva vrtulníky letecké záchranné služby. Prostor místa zásahu byl rozčleněn na místo nasazení jednotek a na shromaždiště zraněných a organizace jejich transportu do zdravotnických zařízení. Celková doba potřebná pro vyproštění všech živých osob, jejich bezprostřední ošetření, včetně transportu na třídící stanoviště, kde byli okamžitě v péči lékařů a zdravotníků, byla 1 hodinu. V troskách jednotlivých vagonů a v jejich bezprostředním okolí bylo nalezeno šest usmrcených osob a 36 osob bylo zraněno, z nichž jedna osoba později zemřela. Jednalo se o zásah extrémně náročný na nasazení sil a prostředků složek IZS, organizaci místa zásahu, koordinaci řízení záchranných prací a ostatních opatření mimo místo zásahu. Činnost jednotlivých složek IZS byla orgány veřejné správy hodnocena jako vysoce profesionální, stejně tak jako úroveň vzájemné spolupráce a koordinace.³²

10.4 Požáry

Požár je možno charakterizovat jako nežádoucí, neovládané a zpravidla již neovladatelné hoření, které představuje jeden z ničivých živlů. Vzniká v řadě případů z důvodu nedbalosti, neopatrnosti nebo úmyslu člověka. Požár je často druhotným účinkem některých dalších mimořádných událostí, nehod, havárií či technických poruch.³³ Na základě statistiky uchráněné hodnoty při požárech činností jednotek integrovaného záchranného systému v roce 2008 činily 14 545 693 000 Kč v celé ČR, což 4,4x převyšuje způsobené škody.

³² MVČR. on line. *Statistická ročenka 2008* Dostupné na WWW: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasickeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>

³³ ŠENOVSKEJ, M., ADAMEC, V., ŠENOVSKEJ, P. *Ochrana kritické infrastruktury*. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě, 2007. s 37.

10.4.1 Požár rašeliny a lesního porostu Hrdlořezy u Nových Hradů

13. - 21.8. 2003 Jihočeský kraj

- Plocha požáru v době příjezdu první požární jednotky byla 30ha z toho 16ha lesního porostu 16 let starého na vytěžených rašelinových polích. Byl vyhlášen zvláštní stupeň poplachového plánu IZS Jihočeského kraje. Na likvidaci tohoto požáru se podílelo celkem 45 jednotek požární ochrany IZS, v první fázi byla nasazena letecká hasičská technika z důvodu nepřístupnosti terénu a zabránění dalšího rozšíření požáru.

10.4.2 Požár prodejního velkoskladu – tržnice SAPARIA, Praha 4-6. 11. 2008

- Celkem bylo nasazeno 969 hasičů (82 jednotek ČR) pomáhaly hasiči z dalších 5 krajů, 101 hasičských vozidel, zásah s likvidačními pracemi trval 7 dní, požárem vznikla škoda ve výši 130 000 milionů korun. Hasební zásah byl zcela výjimečný nasazením velkého počtu sil a prostředků a velmi náročný na koordinaci všech zúčastněných složek. Jednalo se o největší společný zásah hasičů z různých krajů u požáru od poloviny devadesátých let.³⁴

---

³⁴MVČR. *Statistická ročenka 2008* on line. Dostupné na WWW: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>

ZÁVĚR

Jak už jsem v úvodu své práce o historii IZS napsala, myšlenky na vznik integrovaného záchranného systému se začaly formovat již z praktických zkušeností při samotném zásahu, při spolupráci jednotlivých zasahujících složek. Povodně v roce 1997, respektive regionální povodně v severovýchodních Čechách v roce 1998 se staly posledním impulsem pro analýzu stávající legislativy a přispěly k urychlení a následnému vypracování a přijetí řady zákonů a prováděcích předpisů spojených s vytvořením integrovaného záchranného systému na území ČR.

V lednu 2002 proběhlo na území Jihočeského kraje víceúrovňové cvičení orgánů krizového řízení "ZÓNA 2002" k prověření vnějšího havarijního plánu Jaderné elektrárny Temelín, kdy se z našeho pohledu poprvé a v takové míře cvičila koordinace složek integrovaného záchranného systému ve zvláštním stupni poplachu s návazností na vyhlášení krizového stavu v novém státoprávním uspořádání a podle nově vzniklé legislativy. Zkušenosti ze cvičení při prověření nového systému varování obyvatelstva, procvičení opatření k ochraně hospodářského zvířectva, systému ochrany a ukrytí obyvatelstva přispěly nejen k prověření nově vzniklého integrovaného záchranného systému, ale nedlouho na to cvičení "ZÓNA 2002" přispělo k úspěšnému zvládnutí povodní v létě 2002.

Správné řešení vzniku integrovaného záchranného systému bylo potvrzeno při záchranných a likvidačních pracích v době povodní v roce 2002, které díky nastoleným změnám byly úspěšně zvládnuty. Napomohla tomu nová legislativa v oblasti integrovaného záchranného systému a krizového řízení, čímž byly vymezeny úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických podnikajících osob, havarijní připravenost díky zpracovaným havarijním plánům a povodňovým plánům, sloučení civilní ochrany a požární ochrany převedením výkonu státní správy v oblasti civilní ochrany z působnosti Ministerstva obrany do působnosti Ministerstva vnitra, vznik Hasičských záchranných sborů krajů a tím vytvoření koordinátora při plnění úkolů ochrany obyvatelstva na centrální a krajské úrovni. Nové podmínky umožňovaly včasné informování obyvatelstva prostřednictvím varovného systému, ovládaného z operačních a informačních středisek IZS, objektivní informování obyvatelstva prostřednictvím mediálních prostředků, prostřednictvím doplňkových prostředků Policie ČR, včasnou evakuaci ať už samovolnou, dobrovolnou nebo nucenou, provedenou jednotkami požární ochrany, Policií ČR, obecní a městskou policií a orgány měst a obcí.

Integrovaný záchranný systém se od doby svého vzniku musel vypořádat s řadou velkých živelních pohrom a katastrof, které statistika zaznamenala, jak je vidět z tabulky č. 3 - spolupráce mezi složkami IZS. Jednalo se nejen o povodně, o větrné smrště a vichřice, dopravní nehody, požáry uvedené v kapitole 10, kde uvádím některé druhy mimořádných událostí. Spolupráce složek IZS byla také využita při řešení mimořádných událostí a ohnisek různých nálezů, jako např. slintavky a kulhavky, nemoci šílených krav nebo likvidace ohnisek ptačí chřipky. Zkušenosti z posledních let ukazují, že toto řešení vzniku IZS bylo určitě správné, vzhledem k počtu, rozsahu a tragičnosti řešených mimořádných událostí.

Při studiu materiálů o integrovaném záchranném systému jsem zjistila, že obecně platná legislativa není nedořešena v takovém rozsahu, že by bránila výkonu integrovaného záchranného systému, ale objevuje se řada legislativních nedostatků, které by bylo možné dopracovat a které si zaslouží zlepšení.

Jako příklad uvádím nedostatečné legislativní zřízení zdravotnické záchranné služby, která jako jediná není řešena zákonem, nemá rovnocenné postavení s ostatními základními složkami, jednotnou organizační strukturu, neexistuje propojení mezi jednotlivými zdravotnickými záchrannými službami v rámci ČR. Dalším poznatkem je nedostatečné rozpracování vzájemných vztahů, práv a povinností obcí a obcí s rozšířenou působností vzájemně a ve vztahu ke složkám integrovaného záchranného systému, což se jeví nedostatkem při řešení událostí krizového charakteru, dále legislativa na úseku havarijního plánování si žádá podrobnější rozpracování vzájemných práv a povinností mezi krajem a Hasičským záchranným sborem při zpracování havarijních plánů. K těmto uvedeným nedostatkům mohu závěrem napsat, že analýza v této oblasti si zaslouhuje podrobnější rozbor, což není předmětem mé bakalářské práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje:

ANTUŠÁK, E., KOPECKÝ, Z. *Krizový management*. 1.vyd. Praha: Oeconomica. 2006. 98 s. ISBN 80-245-0951-2.

OŠTÁDALOVÁ, T. *Zavedení tísňové linky 112 v České republice*. 1.vyd. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě,2005. 76s. ISBN: 80-86634-69-8.

PROCHÁZKOVÁ,D. *Bezpečnost lidského systému*. 1.vyd. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě,2007. 139s. ISBN: 978-80-86634-97-5.

HORÁK, R., aj. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. 1.vyd., Linde Praha a.s.,2005. 408 s. ISBN 80-7201-471-4.

KRATOCHVÍLOVÁ,D. *Ochrana obyvatelstva*. 1.vyd. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě,2005. 140s. ISBN: 80-86634-70-1.

LINHART, P. *Některé otázky ochrany obyvatelstva*. 1.vyd. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2006. 85s. ISBN: 80-7040-854-5.

PANOCHA,V. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice*. Praha: TRIVIS, a.s.,1997. 60 s. skripta

SOUČEK, V., aj. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek Krizové řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2005. 123 s. skripta

ŠENOVSKÝ,M.,ADAMEC,V.,ŠENOVSKÝ,P. *Ochrana kritické infrastruktury*. 1.vyd. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě,2007. 141s. ISBN: 978-80-7385-025-8.

ŠENOVSKÝ,M.,ADAMEC,V., HANUŠKA, Z. *Integrovaný záchranný systém*. 1.vyd. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství v Ostravě,2005. 157s. ISBN: 80-86634-65-5.

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod

Vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému

Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži

Zákon č.110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR

Zákon č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách ČR

Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů

Zákon č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

112: odborný časopis požární ochrany, IZS a ochrany obyvatelstva. MV-generální ředitelství HZS ČR v Praze. ISSN:1213-7057

Elektronické zdroje:

Český červený kříž. online. *Kdo jsme* Poslední revize 2.5.2009 Dostupné z WWW:

<http://www.cervenykriz.eu>

JURÁNEK, S., VLKOJAN, Z., on line. *Příprava starostů obcí Jihomoravského kraje.*

2007, skripta ,Dostupný z WWW: <http://www.firebrno.cz/dokumenty-pro-starosty-obci>

HZS Jihočeského kraje. on line. *Havarijní plán Jihočeského kraje* Dostupný z WWW:

<http://www.hzscb.cz>

MVČR. online. *Dokumentace - typové činnosti složek IZS při společném zásahu.* on

line. Archiv 2008 <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008>

MVČR. online. *Integrovaný záchranný systém* Aktualizace 18. 9. 2008 Dostupné na

WWW: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx>

MVČR. online. *Statistická ročenka 2008* Dostupné na WWW:

<http://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>

MVČR. online. *Tišňová volání v ČR.* Aktualizace: 20. 11. 2008 Dostupné na WWW:

<http://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx>

MV GŘ HZS ČR on line. *Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného*

systému. Praha 2006 Dostupný z WWW: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs>

Ministerstvo zahraničních věcí ČR on line. *Bezpečnostní strategie České republiky*

Praha 2003 Dostupný z WWW: <http://old.mzv.cz/wwwo/mzv>

Svaz záchranných brigád kynologů ČR. online. *Představení organizace.* Poslední

revize 16.3.2009. Dostupné z WWW: <http://www.zachranari.cz>

SEZNAM ZKRATEK:

ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČR	Česká republika
GSM	Globální Systém pro Mobilní komunikaci
HZS	Hasičský záchranný sbor
HZS Jčk	Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje
IZS	Integrovaný záchranný systém
JČE	Jihočeská energetika (nyní E.ON)
JSDHO	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce
JPO	Jednotka požární ochrany
KHS	Krajská hygienická stanice
MIS	místní informační systémy
MV GR	Ministerstvo vnitra Generální ředitelství
OPIS	Operační a informační středisko
SMS	krátká textová zpráva, z anglického Short message service
VaK	Vodovody a kanalizace
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
ŽP	Životní prostředí
1.JVS	Jihočeská vodárenská společnost
MIS	místní informační systémy

ABSTRAKT

ČASTULÍKOVÁ, M. Integrovaný záchranný systém: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2009. 65 s. Vedoucí bakalářské práce JUDr. Ondřej Šoka.

Klíčová slova: integrovaný záchranný systém, mimořádná událost, záchranné a likvidační práce, legislativa.

Bakalářská práce popisuje integrovaný záchranný systém jako celek v jeho historickém vývoji, důležitost jeho vzniku pro řešení mimořádných událostí ať už pro postižené občany nebo přínos pro samotnou práci jednotlivých složek. Práce hodnotí integrovaný záchranný systém v jeho legislativním kontextu, poukazuje na některé legislativní nedostatky a dává podnět k analýze v této oblasti.

ABSTRACT

ČASTULÍKOVÁ, M. Integrated Rescue System: Bachelor thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2009. 65 s. Supervisor: JUDr. Ondřej Šoka.

Key words: Integrated Rescue System emergency event, rescue and clean-up operations, legislation.

The bachelor thesis describes the Integrated Rescue System as a whole and its historical development, importance of its formation for solutions of emergency events whether for affected people or for contribution to its branches work. This task evaluates Integrated Rescue System in its legislation context and gives impulse for analysis in this field.